

גמרא סדורה

מסכת נדה

פרק ד' - "בְּנוֹת כּוֹתִיִּם"

לימוד פרק זה מוקדש
להצלחה ושמירת השבת ברחבי ארץ ישראל

מהדורה מנוקדת, מפוסקת,
מחולקת לסוגיות ולפסקאות
עם רש"י

בהצלחה - יגעת ומצאת - תאמין!!!

להארות והערות

דניאל ברק וינט

טל' - 0526071122

דוא"ל vinetdb81@gmail.com

עתניאל ד.ג. הר חברון 9040700

©

כל הזכויות על הניקוד, הפיסוק והחלוקה לסוגיות ופסקאות שמורות לעמותת "וכל בנייך לימודיך" ולדניאל ברק וינט.

טו חשוון תש"פ

מסכת נדה פרק ד' - "בנות כותים" 42. לא, ב

רש"י

מתני' בנות כותים - נדות מעריסטן.
 והבנות מטמאים - משכב תחתון כעליון,
 מפני שהן בועלי נדות.
 והן יושבות על כל דם ודם.
 כלומר להכי הווי בועלי נדות משום דכל דם שרואות בין אדום בין ירוק יושבות עליו ימי נדות וזו תקלה היא להם שאם רואה דם ירוק היום מתחלת למנות ששה והוא אם תראה באותם ימי נדות דם אדום אינה מונה אלא מיום ראייה ראשונה ואותו דם ירוק טהור היה ומראייה שניה היא צריכה למנות:
אין חייבין עליה. הלובש או מתכסה באותן בגדים ונכנס למקדש פטור מקרבן או אם נגעו אותן בגדים של משכב בתרומה תולין דלא ידעינן אי נדה היא אי לא והא דאמר דמסתמא טמאות גזירה דרבנן היא:

גמ' אפילו דידן נמי. אי חזיא בעריסטן טמאה דתניא לקמן (דף לב.) בת יום אחד לנדה מנין תלמוד לומר ואשה:
דאיכא מיעוטא דחזיין. בקטנותן:
חיישינן למיעוטא. ומטמאין לכולהו מעריסטן משום דדילמא חזיא:
איש כתוב בפרשה. (דברים כה) ואם לא יחפוץ האיש איש פוטרה בחליצה ולא קטן אלא מה טעם אין מיבמין ויגדלו יחד:
סריס. לאו בר הקמת שם הוא ואינו מצווה ליבם וכן אילונית וכיון דמייבם בלא מצוה נושא אשת אחיו בחנם וערוה היא ובכרת:
בעין בול. מקום:
קודם לאמה. יולדת נקבה טובלת ליי"ד ובתה ראתה ליום או ליומים שנולדה והטבילה קודם לאמה משום מגע תרומה:
 עין בול ובית שערים מאיי פומבדיתא חוץ לארץ:
משום תרומת אי. דמיפסלא בנגיעה:

מתניתין

בנות כותים - נדות מעריסטן.
 והבנות מטמאים - משכב תחתון כעליון,
 מפני שהן בועלי נדות.
 והן יושבות על כל דם ודם.
 ואין חייבין עליהן, על ביאת מקדש.
 ואין שורפין עליהם את התרומה,
 מפני שטומאתן ספק.

גמרא

היכי דמי?

אי דקא חזיין - אפילו דידן נמי!
 ואי דלא קחזיין - דידהו נמי לא!

אמר רבא פריה דרב אחא בר רב הונא אמר רב ששת:
 הקא במאי עסקינן:
 בסתמא,
 דכיין דאיכא מיעוטא דחזיין - חיישינן.

ומאן תנא דחייש למיעוטא?

רבי מאיר היא,

לבא

דתניא:

**"קטן וקטנה - לא חולצין,
 ולא מיבמין,**

דברי רבי מאיר.

אמר ר' לרבי מאיר:

יפה אמרת שאין חולצין, "איש" ¹⁴³ (דברים כה, ז) כתוב בפרשה,

ומקשינן אשה לאיש.

ומה טעם אין מיבמין?

אמר להן: קטן - שמא ימצא סריס,

קטנה - שמא תמצא אילונית,

ונמצאו פוגעין בערוה שלא במקום מצוה."

ורבנן, זיל בתר רובא דקטנים - ורוב קטנים לאו סריסים נינהו,

זיל בתר רובא דקטנות - ורוב קטנות לאו אילונית נינהו!

אימר דשמעת ליה לרבי מאיר, מיעוטא דשכיח,

אבל מיעוטא דלא שכיח - מי שמעת ליה?!

הא נמי מיעוטא דשכיח הוא,

דתניא:

"אמר רבי יוסי:

מעשה בעין בול והטבילה קודם לאמה.

ואמר רבי:

מעשה בבית שערים והטבילה קודם לאמה."

ואמר רב יוסף:

מעשה בפומבדיתא והטבילה קודם לאמה.

בשלמא דרבי יוסי ודרבי - משום תרומת ארץ ישראל,

אלא דרב יוסף - למה לי?

¹⁴³ ואם לא יחפוץ האיש לקחת את ובמתו ועלתה ובמתו השערה אל הזקנים ואמרה מאן ובמי להקים לאחיו שם מישאל לא אבה ובמי

וְהָאָמֵר שְׁמוּאֵל:

אִין תְּרוּמַת חוּצָה לְאַרְץ אֲסוּרָה אֲלֵא בְּמִי שֶׁטּוּמְאָה יוּצְאָה מִגּוּפוֹ,
וְהִנִּי מִלִּי בְּאֲכִילָהּ,
אָבֵל בְּנִייעָה - לֹא!

אָמַר מֶרְזוּטָא:

לֹא נִצְרְכָה אֲלֵא לְסוּכָה שְׁמֹן שֶׁל תְּרוּמָה.

דְּתַנִּיא:

"וְלֹא יַחַלְלוּ אֶת קִדְשֵׁי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת אֲשֶׁר נָרִימוּ לָהֶּן" (ויקרא כב, טו) - לְרִבּוֹת: אֶת הַסֶּךָ,
וְאֶת הַשְּׁוֹתָהּ.

"שׁוֹתָהּ" - לְמָה לִי קָרָא? שְׁתִּיחָה בְּכֻלָּל אֲכִילָהּ!

אֲלֵא: "לְרִבּוֹת אֶת הַסֶּךָ לְשׁוֹתָהּ".

וְאִיבְעִית אִימָא:

מִהֲכָא: **"וְתִבְא כַּמִּים בְּקִרְבוֹ וְכִשְׁמֹן בְּעֵצְמוֹתָיו"**¹⁴⁴ (תהילים קט, יח).

אִי הָכִי,

דִּידָן נְמִי!

אֲנִן דְּדַרְשִׁינָן: **"אִשָּׁה"** - **"וְאִשָּׁה"**¹⁴⁵ (ויקרא טו, יט),

וְכִי חֲזִינָן מִפְּרָשֵׁי לָהּוּ - לֹא גָזְרוּ בְּהוּ רַבְּנָן,

אִינְהוּ דְּלֵא דְרָשִׁי: **"אִשָּׁה"** - **"וְאִשָּׁה"**,

וְכִי חֲזִינָן לֹא מִפְּרָשֵׁי לָהּוּ - גָּזְרוּ בְּהוּ רַבְּנָן.

מֵאִי **"אִשָּׁה"** - **"וְאִשָּׁה"** (ויקרא טו, יט)?

דְּתַנִּיא:

"אִשָּׁה" (ויקרא טו, יט) - אִין לִי אֲלֵא אִשָּׁה, תִּינוּקַת בַּת יוֹם אֶחָד לְנֹדֶה מִנִּין?

תְּלַמּוּד לֹמַר: **"וְאִשָּׁה"** (ויקרא טו, יט).

אֲלֵמָא: כִּי מְרַבִּי קָרָא, בַּת יוֹם אֶחָד מְרַבִּי.

וְרַמִּינְהוּ:

"אִשָּׁה"¹⁴⁶ (ויקרא טו, יח) - אִין לִי אֲלֵא אִשָּׁה, תִּינוּקַת בַּת שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד לְבִיאָה מִנִּין?

תְּלַמּוּד לֹמַר: **"וְאִשָּׁה"** (ויקרא טו, יח)!

אָמַר רַבָּא:

הֲלִכְתָּא נִינְהוּ,

וְאֶסְמְכִינְהוּ רַבְּנָן אֶקְרָאִי.

הִי קָרָא וְהִי הֲלִכְתָּא?

אִילֵימָא: בַּת יוֹם אֶחָד הֲלִכְתָּא, בַּת שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד קָרָא - קָרָא סְתָמָא פְּתִיב!

אֲלֵא: בַּת שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד - הֲלִכְתָּא,

בַּת יוֹם אֶחָד - קָרָא.

וּמֵאַחַר דְּהִלְכְתָּא, קָרָא לְמָה לִי?

לְמַעוּטֵי אִישׁ מְאוּדָּם. **לב,ב**

רַס"י
יוצאה מגופו. כגון זב וזבה ונדה:
והני מילי באכילה. כולה שמואל
אמרה בבכורות בפי הלוקח
בהמה (דף כז). ואפי' זב ונדה לא
פסלי לה בנגיעה:
לסוכה שמן של תרומה. דסיכה
כאכילה ובאכילה קאמרין
דתרומת חו"ל אסורה לנדה:
דתניא. דסיכה כאכילה:
ולא יחללו. בפרשת אזהרת
טמאים בתרומה כתיב:
לרבות את הסך. בכלל בקדשים
לא יאכל עד אשר יטהר שתיה
בכלל אכילה דכתיב (דברים יד)
ואכלת מעשר דגנך וגוי תירוש
חמרא הוא וקרי ליה אכילה:
ותבא כמים וגו'. בקלה גבי רשע
קאי:
א"ה. דחייש למיעוטא:
דידן נמי. ליטמו כולהו
מעריסתן:
אשה ואשה. לרבות קטנה
כדמפרש:
מפרשי להו. ממגע קדשים:
ואשה כי תהיה זבה וגו'. בנדה
משתעי קרא דכתיב (ויקרא טו)
שבעת ימים תהיה בנדתה:
ורמינהו אשה. ואשה אשר ישכב
איש אותה שכבת זרע:
לביאה. שמתמאה בביאת אדם
מגזרת הכתוב דכתיב וטמאו
ולא משום נוגעת בשכבת זרע
הוא שהרי מגע בית הסתרים
הוא ואינו מטמא:
הלכתא נינהו. לענין נדה בת יום
אחד ולענין ביאה בת ג' דברים
הללו הלכה למשה מסיני הם
כדמפרש ואזיל דחדא מינייהו
הלכתא:
הי קרא והי הלכתא. כלומר
מכדי קרא חדא מינייהו משתמע
הי מינייהו משתמע מקרא בלא
הלכתא והי מינייהו אצטרך
הלכתא:
קרא סתמא כתיב. כיון דוי"ו
לרבויי אתא כל שהוא אשה
משמע בת יום אחד אבל בת ג'
לא משמע מיניה טפי מבת ב' או
בת ד':
אלא בת ג'. לענין ביאה הלכתא
דמקרא לא משתמע ורבנן
אסמכתא בעלמא אסמכוח ובת
יום א' לנדה משתמעא מקרא:
ומאחר. דביאה בת ג' הלכה
למשה מסיני היא ומקרא לא
משתמע עיקר קרא דוי"ו יתירא
למאי אתא:
למעוטי איש מאודם. ואעי"ג
דקרא לאו באודם מיירי על
כרחיך כיון דקרא יתירתא הוא
לדרשא אתא ומה שיש לך
לדרוש דבר הקרוב לענין דרוש
בו והייק אשה טמאה בדבר
האמור בה דהיינו אודם ואין
איש טמא בדבר האמור באשה
ואי קשיא ה"ל למיכתב להך
דרשה גבי נדה אין הי"נ דלגבי
נדה נמי קרא אחרינא כתיב
דרשינן לה לקמן הכי ומיהו
תרווייהו צריכי כדקאמר לקמן
ההוא דגבי נדה למעוטי איש
מדם ממש שאין דם היוצא מפי
האמה מטמא בזיבה והאי
למעוטי שכבת זרע אדום האי
במאי דאישתעי ביה והאי במאי
דאישתעי ביה:

¹⁴⁴ וילבש קללה כמדו ותבא כמים בקרבו וכשמן בעצמותיו

¹⁴⁵ ואשה כי תהיה זבה דם יהיה זבה במשורה שבעת ימים תהיה בנדתה וכל הנגע בה וטמא עד הערב

¹⁴⁶ ואשה אשר ישכב איש אתה שכבת זרע ורחצו במים וטמאו עד הערב

רַס"י

והא דתניא אשה. לענין זבה
 כתיב ואשה כי יזוב זוב דמה
 ימים רבים ימים ב' רבים ג':
בת י' ימים. דבציר מהכי ליכא
 זיבה ז' ימי נדה וג' ימי זיבה
 שאין זיבה אלא לאחר נדות
 כדמפרש בשמעתא בתרייתא
 דמכילתין:
לגמר מנדה. כיון דבת יום אחד
 מטמא בנדה בת י' נמי מטמאה
 בזיבה דאין זיבה בלא נדה
 שאינה אלא לאחר נדות:
ואלא קרא. ואשה דכתיב גבי נדה
 למה לי:
למעוטי איש מאודם. דהכי
 משמע אשה מטמאה בנדה ולא
 איש:
והא מיעטתיה. לעיל:
חד למעוטי משכבת זרע. אדום
 אם יראה שכבת זרע אדום:
וכן לענין זכרים. מרבי בן יום
 אחד:
איש איש. כי יהיה זב:
איש אין לי אלא איש. ואיש כי
 תצא ממנו שכבת זרע: ה"נ
 גרסינן ומאחר דהלכתא קרא
 למה לי ואבן תשעה לשכבת זרע
 קמהדר:

והא דתניא:

"אִשָּׁה" 147 (ויקרא טו, כה) - **אין לי אלא אשה, בת עֶשְׂרֵה יָמִים לְזִיבָה מִנִּין?**
תלמוד לומר: "וְאִשָּׁה".

למה לי? ליגמר מנדה!

צריכא,

דאי כתב רחמנא בנדה - הוה אמנא: נדה משום דכי חזאי חד יומא בעיא למיתב שבועה,
 אבל זבה דאי חזאי חד יומא בשומרת יום פנגד יום סגי לה, אימא לא.
 צריכא.

ולכתוב רחמנא בזבה, ולא בעי בנדה, ואנא ידענא דאין זבה בלא נדה!

אין הכי נמי.

ואלא קרא למה לי?

למעוטי איש מאודם.

הא מיעטתיה חדא זימנא!

חד - למעוטי משכבת זרע,
 וחד למעוטי מדם.

וכן לענין זכרים.

דתניא:

"אִישׁ" "אִישׁ" 148 (ויקרא טו, ב) - **מה תלמוד לומר: "איש איש"?**
לרבות תינוק בן יום אחד, שהוא מטמא בזיבה,
דברי רבי יהודה.
רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר:
אין צריך,
הרי הוא אומר: "לזכר ולנקבה" 149 (ויקרא טו, לג),
"לזכר" - כל שהוא זכר,
בין שהוא גדול בין שהוא קטן.
"ולנקבה" - כל שהיא נקבה,
בין גדולה בין קטנה.
אם בן מה תלמוד לומר: "איש איש"?
דברה תורה כלשון בני אדם."

אלמא: כי מרבי קרא בן יום אחד מרבי,
 ורמינהו:

"אִישׁ" 150 (ויקרא טו, טז) - **אין לי אלא איש, בן תשע שנים ויום אחד מניין?**
תלמוד לומר: "אִישׁ" (ויקרא טו, טז)!

אמר רבא:

הלכתא נינהו, ואסמכינהו רבנן אקראי.

הי הלכתא והי קרא?

147 ואשה פי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה מימי נדתה תהיה טמאה הוא

148 דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש פי יהיה זב ממשרו זובו טמא הוא

149 לב זאת תורת ה' ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה. לג והדוה מנדתה והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישפכ עם טמאה

150 ואיש פי תצא ממנו שכבת זרע ורחץ במים את כל בשרו וטמא עד הערב

רפ"י

למה לי למיכתב בזכרים. איש איש לרבות קטן בן יומו ולמה לי למיכתב בנקבות ואשה לרבות בת יום אחד לנדה ובת י' לזיבה: **בראיות כבימים**. בין שרואה ג' ביום אחד בין שרואה שלש בשלשה ימים רצופין הוי זב כדילפינן בב"ק בפרק כיצד (דף כד). לזכר ולנקבה מה נקבה בימים אף זכר בימים וראיות בגופיה כתיב מנה הכתוב שלש וקראו טמא אבל זבה שראתה שלש ביום אחד לא הויא זבה: **זב לא מיטמא באונס**. דכתיב מבשרו ולא מחמת אונסו זבה מיטמאה באונס בהאי פירקא (לקמן דף לו:). כשהוא אומר כי יזוב זוב דמה הרי אונס אמור: **משכב הזב והנדה מטמא אדם**. דכתיב (ויקרא טו) ואיש אשר יגע במשכבו וכתוב (שם) וכל הנוגע במשכבה וגו':

אימא: בן יום אחד הלכתא, וכן תשע שנים ויום אחד קרא - קרא סתמא כתיב! אלא: בן תשע שנים ויום אחד - הלכתא, וכן יום אחד - קרא.

וכי מאחר דהלכתא היא, קרא למה לי?

למעוטי אשה מלובן.

למה לי למכתב בזכרים, ולמה לי למכתב בנקבות?

צריכי,

דאי כתב רחמנא בזכרים - משום דמטמאו בראיות כבימים, אבל נקבות דלא מטמאו בראיות כבימים - אימא לא. ואי כתב רחמנא בנקבות - משום דקמטמו באונס, אבל זכרים דלא מטמאו באונס - אימא לא. צריכא.

43. לב, ב - לג, א

רס"י

כעליונו של זב. ולא כתחתונו
 שמטמא אדם:
אילימא תחתיו דזב. דהוא מדרס
 הזב:
ומאי ניהו נישא. בגד הנישא על
 הזב מאי טעמא והנושא והנישא
 כתיב לא ידענא מאי היא ונראה
 בעיני שהוא פיי משובש:
נתקו הכתוב מטומאה חמורה.
 מדכתיב וכל הנוגע בכל אשר
 יהיה תחתיו יטמא והנושא
 אותם יכבס בגדיו ומדלא
 ערבינהו ונכתוב וכל הנוגע בכל
 אשר יהיה תחתיו והנושא אותם
 יכבס בגדיו ואפסקינהו ביטמא
 מכלל דהאי יטמא לאו באדם
 ובגדים קמיירי אלא באוכלין
 ומשקין והנושא אותם נדרש
 בתורת כהנים לנושא משכבו
 ומישבו של זב:
אימא. להכי אפסקינהו קרא
 דלא יטמא אדם לטמא בגדים
 שעליו להכי כתב יטמא דאדם
 לחודיה טמא או אם נגעו בגדים
 יהו בגדים טמאים ולא הוא:
יעלה לרגלה. יעלה לסופה כגון
 בא עליה בששי שלה יטבול בליל
 המחרת כמותה:
ז' ימים. ואפילו בא עליה
 בשביעי:
**מה היא מטמאה אדם לטמא
 בגדים.** שעליו דאתי בקל וחומר
 ממשכבה אף הוא מטמא אדם
 לטמא בגדים שעליו:
וכלי חרס בהיסט. ואע"ג דאין
 כלי חרס מקבל טומאה אלא
 מאורו בהיסט זב וזבה מיטמא
 כדכתיב (ויקרא טו) (כל כל)
 חרס אשר יגע בו הזב ואמרי'
 במכילתין איזהו מגעו שהוא
 ככולו הוי אומר זה היסטו:
**שאין ת'ל וכל המשכב אשר
 ישכב עליו יטמא.** שהרי כבר
 נאמר ותהי נדתה עליו ובדידה
 כתיב וכל הנוגע במשכבה יכבס
 בגדיו:
מטומאה חמורה. שלא יהיה
 משכבו חמור כמשכבה לטמא
 אדם ובגדים שעליו:
אבל אדם ובגדים. או אדם אם
 תגע בו או בגדים אם תגע בהם:

"הבויתים מטמאין משכב תחתון כעליון".

מאי "משכב תחתון כעליון"?

אילימא: דאי איכא עשר מצעות ויתבי עליהו מטמו¹⁵¹ להו - פשיטא, דהא דרס להו!
 אלא: שיהא תחתונו של בועל נדה כעליונו של זב,
 מה עליונו של זב - אינו מטמא אלא אוכלין, ומשקין,
 אף תחתונו של בועל נדה - אינו מטמא אלא אוכלין, ומשקין.

עליונו של זב מנלן?

דכתיב: **"וכל הנגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא"**¹⁵² (ויקרא טו, י).
 מאי "תחתיו"?

אילימא: תחתיו דזב - מ"זאיש אשר יגע במשכבו"¹⁵³ (ויקרא טו, ה) נפקא!
 אלא: הנוגע בכל אשר יהיה הזב תחתיו, ומאי ניהו?
 עליון של זב¹⁵⁴,
 נתקו הכתוב מטומאה חמורה, והביאו לידי טומאה קלה,
 לומר לך: שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין.

לג, א

אימר: נתקו הכתוב מטומאה חמורה דלא מטמא אדם לטמא בגדים,
 אבל אדם או בגדים ליטמא!

אמר קרא: **"יטמא"** - טומאה קלה משמע.

ותחתונו של בועל נדה - מנלן?

דתניא:

"ותהי נדתה עליו"¹⁵⁵ (ויקרא טו, כד) - יכול יעלה לרגלה?
 תלמוד לומר: **"יטמא"**¹⁵⁶ שבעת ימים.

וגמה תלמוד לומר: **"ותהי נדתה עליו"**?

שיכול לא יטמא אדם וכלי חרס?

תלמוד לומר: **"ותהי נדתה עליו"** - מה היא מטמאה אדם וכלי חרס,
 אף הוא מטמא אדם וכלי חרס.

אי מה היא עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים,
 אף הוא עושה משכב ומושב לטמא אדם לטמא בגדים?

תלמוד לומר: **"וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא"**,

שאין תלמוד לומר: **"וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא"**,

וגמה תלמוד לומר: **"וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא"**?

נתקו הכתוב מטומאה חמורה והביאו לידי טומאה קלה,

לומר לך: שאינו מטמא אלא אוכלין ומשקין.

פריה רב אחאי:

אימא נתקו הכתוב מטומאה חמורה והביאו לטומאה קלה,
 דלא ליטמא אדם לטמוי בגדים, אבל אדם ובגדים ליטמא!

אמר רב אסי:

"יטמא" - טומאה קלה משמע.

¹⁵¹ מטמא?

¹⁵² וכל הנגע בכל אשר יהיה תחתיו יטמא עד הערב והנושא אותם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב

¹⁵³ זאיש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב

¹⁵⁴ (הנושא נמי יטמא ומאי ניהו נישא מאי טעמא והנושא כתיב)

¹⁵⁵ ואם שכב ישכב איש אתה ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים וכל המשכב אשר ישכב עליו יטמא

¹⁵⁶ מסורת הש"ס. גירסת וילנא: יטמא

רס"י

מידי אחרינא לא. כגון אדם וכלי חרס:
וכל המשכב. ריבויא הוא ולא פרטא:
אימא כהיא. בועלה כמותה דהא אקשינהו קרא:
לחומרא. ששניהן מטמאין אדם לטמא בגדים:
אף הוא לא תחלוק בין מגעו למשכבו. ולקולא ששניהם לא יטמאו דהא במשכבו פשיטא לן שנתקו הכתוב הלכך במגעו נמי שאם נגע באדם לא יטמאנו לטמא בגדים דהא כתיב ותהי נדתה עליו דהוקשו הוא והיא בהאי קרא:
עליו. להחמיר משמע ולא להקל:

אימא: "ותהי נדתה עליו" - כָּלֵל,

"וְכָל הַמְשַׁכְּבִי" - פָּרֵט,

כָּלֵל וּפָרֵט - אֵין בְּכָלֵל אֶלָּא מַה שְּׁבַפְרֵט,

מְשַׁכְּבִי וּמוֹשֵׁב - אֵין,

מִיַּדִּי אַחֲרֵינָא - לָא!

אמר אביי:

"וְטִמְאָ שְׂבַעַת יָמִים" מִפְּסִיק הָעֵינָן,

הוּי כָּלֵל וּפָרֵט הַמְרוּחָקִין זֶה מִזֶּה,

וְכָל כָּלֵל וּפָרֵט הַמְרוּחָקִין זֶה מִזֶּה - אֵין דְּנִין אוֹתוֹ בְּכָלֵל וּפָרֵט!

רבא אמר:

לְעוֹלָם דְּנִין, **"וְכָל" רִיבּוּיָא הוּא.**

מתקיף לה רבי יעקב:

אימא: כהיא,

מַה הִיא לָא חֲלָקֶת בֵּה בֵּין מַגְעָה לְמוֹשַׁכְּבָה לְטִמְאָ אָדָם וּלְטִמְאָ בְּגָדִים לְחוּמְרָא,

אִף הוּא לָא תַחֲלוּק בּוּ בֵּין מַגְעוֹ לְמוֹשַׁכְּבוֹ לְטִמְאָ אָדָם וּלְטִמְאָ בְּגָדִים לְקוּלָּא!

אמר רבא:

"עליו" - להטעינו משמע.

44. לג, א

רס"י

אטו כולהו בוועלי נדות נינהו.
 והא איכא פנויים:
אם הן יושבות על כל דם ודם.
 שהן רואות בין טמא בין טהור
 יושבת עליו ז' ימי נדתה שהתחיל
 מנינה משנתנה מראה דם
 ותמנה ז' ימים:
תקנה גדולה היא להם. אבל
 אינן עושות כן אינן מונות אלא
 מראיה ראשונה כשאר נשים
 וזהו קלקולה שרואה דם אדום
 ומשלימתו לדם ירוק כגון ראתה
 ירוק תחלה סבורה היא שהיא
 טמאה ומונה ממנו ז' ימים
 וכשרואה בחמישי שלה דם
 אדום אינה משמרת אלא שני
 ימים להשלים ז' לראייתה
 הראשונה והיא צריכה למנות
 מראייה שניה:
יום שפוסקת בו. כשהיא רואה ג'
 רצופים לאחר ז' ימי הנדה והוא
 זבה ופוסקת באמצע היום
 סופרת אותו קצת היום שעד
 הערב למנין שבעה נקיים ואנן ז'
 נקיים שלמים בעינין לזבה:
א"כ. דלענין נקיים מקצת היום
 ככולו זב שפסק והתחיל לספור
 וראה קרי וקיי"ל דסותר אותו
 היום ותו לא בהמפלת בשמעתא
 קמייטא (לעיל דף כב.) ואי
 מקצת היום ככולו מאי סותר
 הא איכא קצת היום לבא:
אי דחזאי בפלגא דיומא כו'.
 קושיא היא ומשני ולימא ליה
 לקרא כו' בתמיה:
וקא מהדר לאוקמי אתקפתיה
אין על כרחיך שבקיה לקרא כו'.
 דכיון דקיי"ל בכל דוכתי מקצת
 היום ככולו איהו דחיק ומוקים
 אנפשיה בסמוך לשקיעת החמה:

"מפני שהן בוועלי נדות" וכו'.

אטו כולהו "בוועלי נדות" נינהו?!

אמר רבי יצחק מגדלגא: בנישואין¹⁵⁷ שנו.

"והן יושבות על דם" וכו'.

תניא:

"אמר רבי מאיר:

אם הן יושבות על כל דם ודם - תקנה גדולה היא להן.

אלא שרואות דם אדום ומשלימות אותו לדם ירוק.

דבר אחר:

יום שפוסקת בו סופרתו למנין שבעה."

מתקיף לה רמי בר חמא:

ותספרנו, ואנן נמי ניספריה,

דקיימא לן מקצת היום ככולו!

אמר רבא:

אם פן שכבת זרע דסתר בזיבה היכי משכחת לה? והא מקצת היום ככולו!

אי דחזאי בפלגא דיומא,

הכי נמי,

הכא במאי עסקינן: דחזאי סמוך לשקיעת החמה.

וליקום ולימא ליה לקרא,

כי כתיבא סמוך לשקיעת החמה כתיבא?!

אין,

על כרחך שבקיה לקרא,

דאיהו דחיק ומוקי אנפשיה.

¹⁵⁷ רשיש ועוד. גירסת וילנא: בנישואות

45. לג, א-ב

רפ"י

פולטת. כגון ששמשה בזוב
 ופסקה והתחילה למנות ופולטה
 מהו שתסתור מניינה הא דקיי"ל
 דפולטת טמאה משום רואה היא
 וסתרה:
או משום נוגעת. ונוגע לא סותר:
דיה כבועלה. זב המונה וראה
 קרי אינו סותר אלא יום אחד:
תסתור יום אחד. אם כן לא הו
 רצופין ורחמנא אמר ואחר
 תטהר אחר אחר לכולן כלומר
 זמן אחד לכולן שיהו רצופין
 טהרתן:
לטהרתו אמר רחמנא. שבעת
 ימים לטהרתו משמע טהרה
 אחת שלא תהא הפסקה ביניהם
 והיכי סתר קרי יום א' ולא הו
 רצופין:
אלא מאי אית לך למימר שלא
תהא טומאת זיבה מפסקת
ביניהן. שאם רואה זוב סותר
 את כל מה שמנה אבל קרי לא
 הוה הפסקה:

בעי רמי בר חמא:
 פולטת שכבת זרע - מהו שתסתור בזיבה?

רואה היתה, וסותרת.

או דילמא:

נוגעת היתה, ולא סתרה?

לג, ב

אמר רבא:

לפום חורפא שבשעתא!

נהי נמי דסתרה, כמה תסתור?

תסתור שבועה - דיה כבועלה!

תסתור יום אחד - **"ואחר תטהר"**¹⁵⁸ (ויקרא טו, כח) אמר רחמנא,

"אחר" - אחר לכולן, שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם!

ולייטעמיה, זב גופיה היכי סתר?

"לטהרתו"¹⁵⁹ (ויקרא טו, יג) אמר רחמנא, שלא תהא טומאה מפסקת ביניהן,

אלא מאי אית לך למימר?

שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן,

הקא נמי, שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן.

¹⁵⁸ ואם טהרה מזוהה וספירה לה שבועת ימים ואחר תטהר

¹⁵⁹ ומי וטהר הזב מזוהו וספר לו שבועת ימים לטהרתו וכנס בגדיו ורחץ בשרו במים חיים וטהר

46. לג, ב

רפ"י

"ואין חייבין עליהו על ביאת מקדש, ואין שורפין עליהם את התרומה, מפני שטומאתן ספק."

לתואך. מקום :
רמא ליה תורא. רב שמואל שחט שור לכבוד רב פפא :
על ספק בגדי עם הארץ. כלומר על בגדי עם הארץ אם נגעו בה נשרפת משום שמא טמא היה והאי כותי נמי תיפוק ליה אם נגע משכבו בתרומה דתהא נשרפת משום דעם הארץ הוא והוה ליה בגדי עם הארץ :
שבקיה. רב פפא לאושפיזיה משום דכספיה ואזל לגבי רב שימי :
מאי טעמא. לא תשני ליה מתניי דתנן אין שורפין על תחתונו של כותי את התרומה בכותי שטבל ועלה ודרס על בגדי חבר דהיינו במשכבו ונגע ההוא מדרס בתרומה :
לא בעל בקרוב. כבר עברו ימי טומאתו וסלקא ליה טבילה :
משום בגדי עם הארץ מדרס לפרושים. כלומר כשם שמדרס מטמא אדם ובגדים כך בגדי עם הארץ מדרס לפרושים :

רב פפא איקלע לתואך,

אמר: אי איקא צורבא מרבנן הקא, איזיל אקבל אפיה, אמרה ליה ההיא סבתא: איקא הקא צורבא מרבנן, ורב שמואל שמייה, ותני מתנייתא יהא רעוא דתהווי כוותיה.
 אמר: מדקמברכי לי בגווייה, שמע מינה: ירא שמים הוא.
 אזל לגביה, רמא ליה תורא,
 רמא ליה מתנייתא אהרדי:

תנן:

"אין חייבין עליהו על ביאת מקדש, ואין שורפין עליהו את התרומה, מפני שטומאתה ספק."

אלמא: מספיקא - לא שרפינן תרומה. ורמינהי:

"על ששה ספקות שורפין את התרומה: ... על ספק בגדי עם הארץ" (טהרות ד, ה)!

אמר רב פפא:

יהא רעוא דלתאכיל האי תורא לשלמא, הקא במאי עסקינן: בכותי חבר.

כותי חבר בועל נדה משוית ליה?!

שבקיה ואתא לקמיה דרב שימי בר אשי,

אמר ליה: מאי טעמא לא משנית ליה בכותי שטבל ועלה, ודרס על בגדי חבר, ואזלו בגדי חבר ונגעו בתרומה, דאי משום טומאת עם הארץ - הא טביל ליה!
 ואי משום בועל נדה - ספק בעל בקרוב, ספק לא בעל בקרוב!
 ואם תמצי לומר בעל בקרוב - ספק השלימתו ירוק, ספק לא השלימתו, והוי ספק ספיקא, ואספק ספיקא - לא שרפינן תרומה.

ותיפוק ליה משום בגדי עם הארץ,

דאמר מר: **"בגדי עם הארץ מדרס לפרושים"** (חגיגה יח):!

אמר ליה:

בכותי ערום.

47. לג, ב - לד, א

רס"י

סתמא מאי. לתנא קמא דאמר נהגו ללכת בדרכי אבותיהן הרי אלו ככותיות פרשו ללכת בדרכי ישראלית הרי אלו כישראלית סתמא מאי:

עד שיפרשו. אבל סתמא כישראלית מכלל דלת"ק סתמא ככותיות:

והוריקו פניו. חרה לו שנטמאו בגדיו וקדם כהן גדול אצל אשתו של צדוקי לשואלה אם השלימה לדם ירוק או לא:

בקיאינו אנו בהן. אני מכיר בנשי צדוקים ששכן היה להן:

ותיפוק ליה. דאפילו עם הארץ ישראל דאינו בועל נדה קי"ל צינורא דעייה מטמאה כל זמן שהיא לחה:

רגל הוה וטומאת עם הארץ. דלאו צדוקי דדרך אשתו להראות דם:

כטהרה שוינהו רבנן. ברגל אבל צדוקי דסתמא בועל נדה הוא נהי נמי דטומאת עם הארץ ליכא טומאת בועל נדה איכא:

ויאסף וגו'. בפלגש בגבעה כתיב ומיניה שמעינן בכל זמן שישראל נאספים למקום אחד קרי להו חברים ורגל היינו אסיפה:

מתניתין

בנות צדוקין:

בזמן שנהגו ללכת בדרכי אבותיהן - הרי הן כפותיות.

פרשו ללכת בדרכי ישראל - הרי הן כישראלית.

רבי יוסי אומר:

לעולם הן כישראלית,

עד שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן.

גמרא

איבעיא להו:

סתמא מאי?

תא שמע:

"בנות צדוקין בזמן שנהגות ללכת בדרכי אבותיהן הרי הן כפותיות" -

הא סתמא - כישראלית.

אימא סיפא:

"פרשו ללכת בדרכי ישראל הרי הן כישראלית" -

הא סתמא - כפותיות!

אלא מהא ליכא למשמע מיניה!

תא שמע:

דתנן:

"רבי יוסי אומר:

לעולם הן כישראלית,

עד שיפרשו ללכת בדרכי אבותיהן" -

מכלל דתנא קמא סבר: סתמא כפותיות.

שמע מינה.

תנו רבנן:

"מעשה בצדוקי אחד שספר עם כהן גדול בשוק,

ונתן צנורא מפיו, ונפלה לכהן גדול על בגדיו, והוריקו פניו של כהן גדול,

וקדם אצל אשתו, אמרה לו: אף על פי שנשי צדוקים הן,

מתיראות מן הפרושים, ומראות דם לחכמים.

אמר רבי יוסי:

בקיאינו אנו בהן יותר מן הכל, והן מראות דם לחכמים,

חוש מאשה אחת שהיתה בשכונתינו, שלא הראת דם לחכמים, ומתה."

ותיפוק ליה משום צנורא דעם הארץ!

אמר אביי:

בצדוקי חבר.

אמר רבא:

"צדוקי חבר" - בועל נדה משוית ליה!?

אלא אמר רבא:

רגל הוה,

וטומאת עם הארץ ברגל - כטהרה שוינהו רבנן,

דכתיב: "ויאסף כל איש ישראל אל העיר פאיש אחד חברים"¹⁶⁰ (שופטים כ, יא) - הכתוב עשאן כולן חברים.

לד, א

¹⁶⁰ ויאסף כל איש ישראל אל העיר פאיש אחד חברים

48. לַד, א

רַש"י

מתני'

בית שמאי מטהרין. בדם עובדת כוכבים אע"ג דברוקה ובמימי רגליה מודו דחכמים גזרו עליהם להיות כזבין לכל דבריהם אפי' הכי דמה טהור וטעמא מפרש בגמרא דשיירו בה רבנן למיהוי היכרא דטומאתה מדרבנן: **ודם טוהר של מצורעת.** ואע"ג דמעיינות מצורעת כגון רוקה ומימי רגליה הוי אב הטומאה כדאמר בהמפלת (לעיל דף כח): לזכר לרבות מצורע שמעיינותיו טמאים כשל זב דכתיב ביה וכי ירוק הזב בטהור אפילו הכי דם טוהר שלה טהור דלאו מעיין הוא דדומיא דרוק בעינן שמתעגל ויוצא כדאמרינן בפ"ב (לעיל דף יט): גבי דם הירוק:

וב"ה אומרים כרוקה וכמימי רגליה. שמתמאין לחין ואין מטמאין יבשין גבי דם עובדת כוכבים מטמא מדרבנן שגזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהם והך היכרא הוא דעבוד בה דאילו דישאלית מטמא לח ויבש ודעובדת כוכבי' לח ולא יבש כרוקה וכמימי רגליה דאמר לקמן בפרק דם הנדה דאין מטמאין יבשין ודם טוהר של מצורעת נמי אע"ג דדם לאו מעיין הוא דין מעיין אית ליה דרחמנא רבייה כדאמר בגמרא:

דם היולדת. שעברו ימי טומאת לידה ולא טבלה:

בית שמאי אומרים כרוקה וכמימי רגליה. מטמא לח ואינו מטמא יבש והכי תני לה בהדיא בתוספתא דעדיות דנדה כל זמן שלא טבלה הרי היא בנדתה לכל דבריה הלכך. רוקה ומימי רגליה בטומאתן ולקמן בפרק דם הנדה (נו.) ילפינן מקראי דאין רוק של זב מטמא יבש ודמה נמי אף על גב דדם טוהר הוא לבית שמאי כדאמר בגמרא דביומי תליא רחמנא והא מלו ומשום מעיין נמי ליכא לטמויי דהא אין מתעגל ויוצא אפילו הכי רבנן גזרו עליה הואיל וטמאה היא גזרה לאחר ז' אטו תוך ז' ומיהו לא גזרו עליה שיטמא לח ויבש כלפני ז' דעבוד בה היכרא דלידעו דטומאתה מדרבנן ולא נשרוף עליה תרומה וקדשים ואע"ג דגבי דם עובדת כוכבים לא אמרי בית שמאי הכי אלא מטהרי לגמרי והיינו טעמא כדאמר בגמרא משום דחיישינן דלמא אתי לחלק בשל תורה ולמימר מטמא לח ולא יבש התם הוא דכל טומאת עובד כוכבים דרבנן כדי שלא יהו ישראל רגילין אצלו במשכב זכור וכיון דטמאו מגען ורוקן ומימי רגליהן ואיכא הרחקה טובא הלכך טהרו את דמה לגמרי להיכרא דלידעו דטומאת רוקה ומימי רגליה דרבנן דלא נשרוף תרומה עלייהו ולא חלקו בדמה דילמא אתי לחלק בשל תורה אבל הכא אין כאן מדרבנן אלא דם לבדו שהוא דם טוהר הלכך גזרו ושיור בה להיכרא דליכא למיחש דלמא אתי לחלוקי בשל תורה דהכל יודעין דכיון דעברו ימי לידתה דדם טוהר הוא:

ובית הלל אומרים מטמא לח ויבש. דטומאתן מן התורה כל זמן שלא טבלה דקסברי ביומי וטבילה תלא רחמנא:

גמ'

גזרו עליהן שיהו כזבין לכל דבריהן. משום שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור:

עשיתו כשל תורה. דכיון דליכא היכרא אתי למשרף עליה תרומה וקדשים:

ליטמא לח ולא יבש. כדקאמריהו:

חלקת בשל תורה. אתי לחלק בדם ישראלית שהוא של תורה ולמימר דמטמא לח ולא יבש הילכך שיירוה ולא גזרו בה שום טומאה כי היכי דניהוי היכרא לטומאת עובדי כוכבים דמדרבנן היא ולא נשרוף עליה תרומה:

אי הכי רוקה ומימי רגליה נמי. דלגבי ישראלית לח ולא יבש כי מטמית להו בעובדת כוכבים עשיתו כשל תורה דקיי"ל בפי' דם הנדה (לקמן דף נה.) רוקן וניעו מטמאין לחין ולא יבשין ונעביד היכרא ברוקה דעובדת כוכבים ומימי רגליה לטהרן לגמרי:

ד. לגבי רוק לא שכיח חשיב ליה:

מתניתין

דם נכרית,

ודם טהרה של מצורעת:

בית שמאי מטהרים,

ובית הלל אומרים: ברוקה,

ובמימי רגליה.

דם היולדת שלא טבלה:

בית שמאי אומרים: ברוקה,

ובמימי רגליה.

ובית הלל אומרים: מטמא לח,

ויבש,

ומודים: ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש.

גמרא

ולית להו לבית שמאי:

"דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש מי יהיה זב" ¹⁶¹ (ויקרא טו, ב),

בני ישראל מטמאין בזיבה ואין הנכרים מטמאין בזיבה,

אבל גזרו עליהן - שיהו כזבין לכל דבריהם!?

אמרי לה בית שמאי: ¹⁶²

היכי לעבידי?!

ליטמא לח ויבש - עשיתו כשל תורה!

ליטמי לח, ולא ליטמי יבש - חלקת בשל תורה!

אי הכי,

רוקה ומימי רגליה נמי!

כיון דעבדינן היכרא בדמה - מידע ידיע: דרוקה ומימי רגליה דרבנן.

ולעביד היכרא ברוקה, ומימי רגליה ולטמויי לדמה!

רוקה ומימי רגליה דשכיחי - גזרו בהו רבנן,

דמה דלא שכיחא - לא גזרו ביה רבנן.

¹⁶¹ דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש מי יהיה זב ממשורו זכור טמא הוא

¹⁶² מסורת השי"ס. גירסת וילנא: (ההוא בנכרים איתמר דאי בנכבות)

49. לד, א-ב

רפ"י

אמר רבא:

זובו - טמא,

אפילו לבית שמאי.

קריו - טהור,

אפילו לבית הלל.

"זובו - טמא, אפילו לבית שמאי" - דהא איכא למעבד היפרא בקריו.

"קריו - טהור, אפילו לבית הלל" - עבוד ביה רבנן היפרא,

כי היכי דלא לשרוף עליה תרומה וקדשים.

ולעביד היפרא בזובו, ולטמויי לקריו!

זובו - דלא תלי במעשה, גזרו ביה רבנן.

קריו - דתלי במעשה, לא גזרו ביה רבנן.

לימא מסייע ליה:

"נבדרית שפלתה שכבת זרע מישראל - טמאה,

ובת ישראל שפלתה שכבת זרע מן הנכרי - טהורה" (מקוואות ח, ד).

מאי לאו טהורה גמורה.

לא! טהורה - מדאורייתא,

טמאה - מדרבנן.

תא שמע:

"נמצאת אומר שכבת זרע של ישראל - טמאה בכל מקום,

ואפילו במעי נכרית,

לדב,

ושל נכרי - טהורה בכל מקום,

ואפילו במעי ישראלית,

חוץ ממעי רגלים שבה".

וכי תימא: הכא נמי, טהורה מדאורייתא, אבל טמאה מדרבנן - אטו מי רגלים¹⁶³ מדאורייתא מי מטמאו?!

אלא, שמע מינה: טהורה אפילו מדרבנן.

שמע מינה.

זובו. של עובד כוכבים:
טמא אפילו לבית שמאי.
דמקילי בדם האשה בזוב של
זכר מודו שהטיפה מטמא
אחרים במגע:

קריו טהור אפילו לבית הלל.
עבדי ביה היכרא דלידעו
דטומאת עובדי כוכבים דרבנן
דבייה נמי היכרא בעו כדאמרין
בדם העובדת כוכבים ברוקה
ובמימי רגליה ולא טמאוהו לח
ויבש כישראלית וגבי זב דגבי
ישראל נמי כל טומאותיו לחין
ולא יבשין אי לא מטהרי חדא
מינייהו לגמרי ליכא היכרא:

קריו תלי במעשה. אין קרי בא
אלא עיי חימום:

עובדת כוכבים שפלתה כו'
טמאה. השכבת זרע אבל
בעובדת כוכבים לא שייכא בה
טומאה כבהמה דעלמא:

טהורה. הטיפה (אלא) קריו
טהור:

ואפי' במעי עובדת כוכבים.
שאם תפלטנו על הבגד תטמאנו:
חוץ מממי רגליה שבה. דאי
פתיכי במימי רגליה טמאים
כדאמרין לעיל גזרו עליהם
שיהו כזבים אבל קריו טהור
כדאמרין עבדו ביה רבנן
היכרא:

¹⁶³ רשי"ש. גירסת וילנא: רגליה

50. לַד, ב

רַש"י

כי מיבעיא ליה לאחר ג'. דלגבי
 ישראלית טהורה כדאמר
 במסכת שבת בפרק ר"ע:
 דדייגי. יראים וחרדים במצות
 ומתוך דאגתן מתחממין:
 חביל. חס:

אמר מר:

"שִׁכְבַת זֶרַע שֶׁל יִשְׂרָאֵל - טְמֵאָה בְּכָל מְקוֹם, אֲפִילוּ בְּמַעֵי נְכָרִית".

תְּפִשׁוּט דְּבַעֵי רַב פְּפָא.

דְּבַעֵי רַב פְּפָא:

שִׁכְבַת זֶרַע שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמַעֵי נְכָרִית - מַהוּ?

בְּתוֹךְ שְׁלִשָּׁה - לֹא קָמִיבַעֵיָא לִיה לְרַב פְּפָא,

כִּי קָמִיבַעֵיָא לִיה: לְאַחַר שְׁלִשָּׁה - מַאי?

יִשְׂרָאֵל דְּדֵיִיגֵי בְּמִצּוֹת - חֲבִיל גּוֹפִיָּיהוּ וּמִסְרִיחַ,
 נְכָרִים דְּלֹא דֵיִיגֵי בְּמִצּוֹת - לֹא חֲבִיל גּוֹפִיָּיהוּ, וְלֹא מִסְרִיחַ,

אוּ דִילְמָא:

פִּינּוֹן דְּאֲכָלִי שְׁקָצִים וּרְמָשִׁים - חֲבִיל גּוֹפִיָּיהוּ, וּמִסְרִיחַ?

תִּיקוּ.

51. לד, ב

רפ"י

שאר מעינותיה. כגון רוקה ומימי רגליה דאתו מזב דכתיב ביה (ויקרא טו) וכי ירוק הזב ומיניה נפקי שאר מעינות: **מזכר נפקא**. כיון דאתרבי מצורע למעינותיו אתרבי מצורעת לכל מעינותיה דאיכא דכוותיהו בזכר:

אלא לדמה. דליתיה בזכר: **ואסור בתשמיש המטה**. בשבעת ימי ספירו דכתיב וישב מחוץ לאהלו ואין אהלו אלא אשתו שנאמר (דברים ה) שובו לכם לאהליכם:

תאמר בנקבה מצורעת דליתא בכל הני. בכריתות בפרק ד' מחוסרי כפרה (דף ח:) איש פורע ופורס ואין אשה פורעת ופורמת וגבי תשמיש נמי מחוץ לאהלו כתיב ולא מחוץ לאהלה הילכך לא אתיא מזכר ואיצטריך לנקבה לגופה ולעולם לשאר מעינות ומהיכא דנפקי שאר מעינות ליכא למימר דילפינן לדם דשאר מעינות ילפינן מרוק מה רוק שמתעגל ויוצא הוא מתאסף תחלה יחד ואחר כך יוצא ודם לאו מתעגל ויוצא הוא:

ואם אינו ענין לשאר מעינותיה. דנפקי מלנקבה:

שכן מטמאה באונס. לגבי זיבה: **ופרכי מילי דזב**. בתמיה: ה"ג ואי בעית אימא אמרי לך ב"ש האי לזכר מיבעי ליה כל שהוא זכר כו' ולי"ג נקבה כל שהיא נקבה כו' דא"כ מעינות למצורע מנא להו אלא לנקבה לרבות מצורעת למעינותיה ויליף זכר מנקבה למעינות והאי לזכר דמיתר להו לבי"ה דרשי ליה ב"ש לזב קטן שמתמא בזיבה בן יומו ולא נפקא להו מאיש איש דסבירא להו דברה תורה כלשון בני אדם ותינוקת קטנה נפקא להו מאשה ואשה כדילפינן בריש פירקא ואיתר להו לנקבה דהכא לרבות מצורעת למעינותיה ובי"ה נמי לא דרשי איש איש מיהו נפקא להו מזאת תורת הזב בין גדול בין קטן מטמא בזיבה:

"דס טהרה של מצורעת:

בית שמאי מטהרים.

ובית הלל אומרים: ברוקה,

ובמימי רגליה".

מאי טעמא דבית הלל?

אמר רבי יצחק:

"לזכר" ¹⁶⁴ (ויקרא טו, לג) - לרבות מצורע למעינותיו.

"ולנקבה" - לרבות מצורעת למעינותיה.

מאי "מעיותיה"?

אלימא: שאר מעיותיה - מזכר נפקא,

אלא לדמה, לטמא דם טהרה שלה.

ובית שמאי?

נקבה מזכר לא אתיא,

דאיכא למיפרך: מה לזכר: שכן טעון פריעה,

ופרימה,

ואסור בתשמיש המטה,

תאמר בנקבה דלא?!

ובית הלל?

לכתוב רחמנא בנקבה ולא בעי זכר,

ואנא אמיןא: ומה נקבה שאינה טעונה פריעה,

ופרימה,

ואינה אסורה בתשמיש המטה - רבי רחמנא מעיותיה,

זכר - לא כל שכן?

אם אינו ענין לזכר - תנהו ענין לנקבה,

ואם אינו ענין למעינותיה - תנהו ענין לדמה, לטמא דם טהרה שלה.

ובית שמאי?

זכר מנקבה לא אתיא,

דאיכא למיפרך: מה לנקבה שכן מטמאה באונס ¹⁶⁵,

תאמר בזכר דלא?

ובית הלל?

קיימי במצורע ופרכי מילי דזב?!

ובית שמאי?

שום 'טומאה' פרכי.

ואיבעית אימא:

אמרי לך בית שמאי:

האי **"לזכר"** מיבעי ליה: **"לזכר"** - כל שהוא זכר ¹⁶⁶ בין גדול בין קטן.

ובית הלל?

נפקא להו מ'**זאת תורת הזב**' ¹⁶⁷ (ויקרא טו, לב) - בין גדול בין קטן.

¹⁶⁴ והדון בנדתה והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישפכ עם טמאה

¹⁶⁵ מסורת הש"ס. גירסת וילנא: מאונס

¹⁶⁶ גירסת וילנא: (האי)

¹⁶⁷ זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה

52. לד, ב

רש"י

כי פשיט. כי דריש:

מהו שתטמא. שניה לא מיבעיא לן דהא מרבינן לה מלזכר כל שהוא זכר והתם תרתי ראיות כתיבי והזב את זובו וראשון של זב גדול נפקא לן מהאי קרא זאת תורת הזב דהיינו חדא ראייה דחדא זיבה כתיב בקרא (ויקרא טו) ואשר תצא ממנו שכבת זרע איתקש ראייה ראשונה לקרי אבל דקטן מאי מי אמרינן כיון דלקרי איתקש לא משכחת לה אלא בגדול דאיתיה בקרי אבל קטן דליתיה בקרי ליתיה בראייה ראשונה או דילמא כיון דאילו חזי קטן ראייה אחריתי מצטרפת לקמייתא טומאת שבעה כדין זב בעל שתי ראיות: מטמא. נמי כשל גדול טומאת ערב בקרי:

אמר רב יוסף:

כי פשיט רבי שמעון בן לקיש בזב,

בעי הכי:

ראייה ראשונה של זב קטן - מהו שתטמא במגע?

"זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע" ¹⁶⁸ (ויקרא טו, לב) - אמר רחמנא,

כל ששכבת זרע שלו מטמא - ראייה ראשונה שלו מטמאה,

והאי כיון דשכבת זרע שלו לא מטמאה - ראייה ראשונה נמי לא תטמא,

או דילמא:

כיון דאילו איהו חזי תרתיה, מצטרפא - מטמא?

אמר רבא:

תא שמע:

"זאת תורת הזב" (ויקרא טו, לב) - בין גדול בין קטן,

מה גדול - ראייה ראשונה שלו מטמא - אף קטן ראייה ראשונה נמי מטמא.

53. לד, ב - לה, א

רפ"י

ראייה ראשונה של מצורע מהו שתטמא במשא. של איש טהור לא תבעי לך דודאי לא מטמא במשא דאיתקש לקרי וקרי לא מטמא במשא כדתנן בפ"ק דמסכת כלים ושניה נמי לא תבעי לך דאפילו באדם טהור מטמא במשא כדאמר לקמן בפרק דם הנדה (דף נה.). זוב מטמא במשא ויליף לה מזובו טמא הוא וההוא בראייה שניה כתיב דמנה הכתוב שתיים זוב בעל שתי ראיות זב גמור הוא לטומאה אלא שאין טעון קרבן כי תיבעי לך ראשונה דבאדם דעלמא לא מטמא אלא במגע הכא במצורע מאי מקום זיבה מעיין הוא ואיתרבי מלזכר לרבות מצורע למעינותיו ומעינות מטמא במשא כדאמר בפרק דם הנדה (לקמן דף נה.): וכי ירוק הזב בטהור במה שביד טהור:

או לאו מעיין הוא. והוא כשאר ראייה ראשונה של כל אדם דבמגע מטמא:

זובו טמא. היינו ראייה שניה שהרי מנה הכתוב שתיים זב מבשרו זובו טמא:

לימד על הזוב שהוא טמא. ואמר בדם הנדה (שם דף נה.). דהאי קרא לרבות למגע לא איצטריך דלא גרע משכבת זרע אלא למשא:

אילימא בזב גרידא. דלאו מצורע למה לי קרא לטיפה עצמה פשיטא:

לאחרים גורם טומאה. כלומר טיפה זו גורמת לבעלה שמתמא במשא כדכתיב (ויקרא טו) וכל אשר יהיה תחתיו ואוקמינן בעליונו של זב היא עצמה לא כל שכן: אלא בזב מצורע. איצטריך דלא אתי בקל וחומר דלא גרמה לו טומאה שהרי מחמת נגעו היה מטמא במשא ואפילו באהל:

ומדאיצטריך קרא לרבווי לשניה ש"מ בראשונה. דלאו מעיין הוא דאי מעיין הוא ראשונה מטמאה שניה לא כל שכן:

לעולם אימא לך בזב גרידא. דאי במצורע לא איצטריך קרא לרבווי דאפילו ראשונה מטמא משום מעיין:

ודקאמרת כו' שעיר המשתלח יוכיח שגורם טומאה. למשלחו כדכתיב (ויקרא טו) והמשלח את השעיר וגו' והוא עצמו טהור שאין בהמה מטמאה מחיים:

מאי תיבעי ליה. לרב יוסף: הא איהו אמר כו'. בין קטן בין גדול לזיבה ולא איצטריך והזב את זובו לזכר לרבות קטן דהא מזאת תורת הזב נפקא ואייתר לזכר לרבות מצורע:

ואיתקש מצורע לזב גמור. בעל שתי ראיות דהא בהאי קרא דהיקשא דמצורע תרתי כתיבי והזב את זובו הרי שתיים וכתיב ביה לזכר לרבות מצורע כדן זב גמור מה זב גמור זובו מטמא במשא אף מצורע זובו מטמא במשא ואפילו ראשונה דבשלמא אי מפיך ליה האי לזכר לזב קטן ויליף מצורע זכר ממצורעת נקבה איכא למבעי ראייה ראשונה מהו מי הוי מתעגל ויוצא ומתרבי עם שאר מעיינות או לאו דבנקבה ליכא זוב לובן למילפיה מהיקשא דזב גמור אי לאו מעיין הוי אבל השתא דמצורע זכר איתקש לזב גמור לא צריך תו למבעי: ואית דמפרשי בעיא דרב יוסף הכי ראייה ראשונה של מצורע מהו שתטמא במשא בזב גרידא לא תבעי לך דודאי מטמא כדאמר לקמן לימד על הזוב שהוא טמא ומוקמינן בדם הנדה דקרא למשא אתא כי תבעי לך במצורע דאיכא למימר בזב גרידא הוא דמטמא משום דגורמת לו טומאה אבל במצורע כבר טמא הוא ואינה גורמת לו טומאה לא מטמא הטיפה אי לא אמרינן מעיין הוא כרוקו או מימי רגליו מאי מעיין הוא או לא. לימד על הזוב ומוקמינן לה בראייה ראשונה והכי משמע כי יהיה זב מבשרו אותו הזב טמא לאחרים לבעלה ומדאיצטריך לרבווי לראייה ראשונה ש"מ לאו מעיין הוא ושיבוש הוא מפני כמה תשובות חדא דקא פשיט ליה מקום זיבה לאו מעיין הוא והא למשא רבייה קרא כדאמר בדם הנדה מה לי מעיין ומה לי לאו מעיין ועוד מי איכא לאוקמי להאי קרא בראייה ראשונה והא מהכא נפקא לך בכל דוכתי מנה הכתוב שתיים וקראו טמא ועוד מי איכא למימר בראייה ראשונה בזב גרידא לאחרים גורם טומאת משא הא זב בעל ראייה אחת אינו אלא כרואה קרי כדאמר בכמה מקומות שתיים לטומאת זיבה ושלש לקרבן ועוד ראייה ראשונה הא אקשיה לעיל לקרי וקרי לא מטמא במשא ומשום שכתוב בספרים מדאיצטריך קרא בראייה ראשונה מפרשי ליה הכי ולא מילתא היא דהאי בראייה ראשונה פירוש היה בספרים ולקמיה קאי והכי קאמר מדאיצטריך קרא לרבווי לשניה ש"מ ראשונה מקום זיבה לאו מעיין הוא וה"ג בשלהי שמעתתא מה זב גמור מטמא זובו במשא אף מצורע כו' אלמא זב גמור הוא דמטמא טיפת זובו במשא אבל זב בעל ראייה אחת לא:

בעי רב יוסף:

ראייה ראשונה של מצורע מהו שתטמא במשא?

מקום זיבה מעיין הוא, ומטמא,

או דילמא:

לאו מעיין הוא?

אמר רבא:

תא שמע:

"זובו טמא הוא" ¹⁶⁹ (ויקרא טו, ב) - לימד על הזוב שהוא טמא.

במאי?

לה, א. אילמא: בזב גרידא - לאחרים גורם טומאה, לעצמו לא כל שכן!?

אלא פשיטא בזב מצורע, ומדאיצטריך קרא לרבווי בראייה שניה, שמע מינה: מקום זיבה לאו מעיין הוא.

אמר ליה רב יהודה מדסקרתא לרבא:

ממאי? דילמא לעולם אימא לך בזב גרידא!

ודקאמרת: "לאחרים גורם טומאה, לעצמו לא כל שכן!?" -

שעיר המשתלח יוכיח,

שגורם טומאה לאחרים, והוא עצמו טהור.

אמר אבוי:

מאי תבעי ליה?

והא הוא דאמר: "זאת תורת הזב" ¹⁷⁰ (ויקרא טו, לב) - בין גדול בין קטן,

וכיין דנפקא ליה מהתם,

אייתר ליה "לזכר" ¹⁷¹ (ויקרא טו, לג) - לרבות מצורע למעינותיו,

"ולנקבה" - לרבות מצורעת למעינותיה.

ואקשיה רחמנא מצורע לזב גמור - מה זב גמור מטמא במשא,

אף ראייה ראשונה של מצורע - מטמא במשא.

¹⁶⁹ דברו אל בני ישראל ואמרתם אליהם איש איש מי יהיה זב ממשרו זובו טמא הוא

¹⁷⁰ זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה

¹⁷¹ והדונה פנדתה והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה

54. לה, א-ב

רפ"י

מטמא באונס. אותה טומאה קלה האמורה בה מגע וטומאת ערב בקרי ולהצטרף לשניה לטמא כזב גמור והא דכתיב מברשו ולא מחמת אונסו על כרחך אראייה שניה דכתיב בתרה קאי ולא אראשונה דהא איתקש לשכבת זרע ושכבת זרע כל עצמו מחמת אונס חימום בא:

בודקין אותו. בשבעה דרכים במאכל במשתה בקפיצה ובמשאוי כו':

מאי לאו לטומאה. דאי באונס הוא הוי טהור לגמרי:

לא לקרבן. דאי קמייתא באונס לא מצטרפא לשלש לחיבו קרבן:

אילימא לקרבן אבל לטומאה. האמורה בו דהיינו טומאה חמורה לא בעי בדיקה:

קרי כאן מברשו ולא מחמת אונסו. והאי מברשו בקרא דשתי ראיות כתיב:

אתים. (ויקרא טו) והזב את זובו לזכר ולנקבה:

זב חדא זובו תרתני לזכר. כלומר עד כאן יש לו דין זכר שאינו מטמא באונס מכאן ואילך דהיינו שלישית לנקבה כתיב כלומר יש לו דין נקבה שמתמאה באונס כדילפינן בפירקין (לקמן דף לו:). מכי יזוב זוב ואייה נמי מיייתא ליה לידי קרבן:

ברביעית. אז אקשיה רחמנא לנקבה. דאפילו באונס ולא לענין טומאה דהא מכי חזיא תרתני איטמי ליה ולקרבן נמי לא דמשלשה איחייב ליה אלא לסתירה כגון דפסק והתחיל לספור שבעה נקיים וראה ראייה רביעית אפילו באונס סותר:

והלא זב בכלל בעל קרי היה. כדמפרש לקמיה ואזיל דאיתקוש לשכבת זרע:

ולמה יצא. בפרשת זבין להכתב לעצמו:

להקל עליו. שלא יטמא באונס דהא קרי מטמא באונס:

שהוא עושה משכב ומושב. אב הטומאה מה שאין כן בקרי:

אלא פשיטא בראייה ראשונה. דהוי בכלל קרי כדאקשינן לעיל הזב ואשר תצא ממנו וכו':

אמר רב הונא:

ראייה ראשונה של זב מטמאה באונס,

שנאמר: "זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע"¹⁷² (ויקרא טו, לב) -

מה שכבת זרע - מטמא באונס,

אף ראייה ראשונה של זב - מטמאה באונס.

תא שמע:

"רָאָה רְאִיִּיה רֵאשׁוֹנָה - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ" (ובים ב:),

מאי לאו לטומאה.

לא, לקרבן.

תא שמע:

"בְּשֵׁנִיה - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ" (ובים ב:).

למאי?

אילימא: לקרבן אבל לטומאה לא - אקרי כאן "מְבֻשְׂרוֹ"¹⁷³ (ויקרא טו, ב) - ולא מחמת אונסו.

אלא לאו לטומאה.

ומדסיפא לטומאה - רישא נמי לטומאה.

מידי איריא?!

הא - כדאיתא,

והא - כדאיתא!

תא שמע:

"רְבִי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִף בְּשֵׁלִישֵׁי - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ מִפְּנֵי הַקְּרָבָן."

מכילל: דתנא קמא מפני הטומאה קאמר!

לא,

דכולי עלמא לקרבן,

והכא - ב'אתים' קא מיפלגי:

רבנן - לא דרשי אתים,

ורבי אליעזר - דריש אתים.

"רבנן לא דרשי אתים" - "הזב"¹⁷⁴ (ויקרא טו, לג) - חדא,

"זובו" (ויקרא טו, לג) - תרתני.

"לזכר".

בשלישי אקשיה רחמנא ל"נקבה".

"ורבי אליעזר דריש אתים" - "הזב" - חדא.

"את" - תרתני.

"זובו" - תלת.

ברביעי אקשיה רחמנא ל"נקבה".

תא שמע:

"רְבִי יִצְחָק אוֹמֵר:

והלא זב בכלל בעל קרי היה, ולמה יצא

להקל עליו ולהחמיר עליו,

"להקל עליו" - שאין מטמא באונס.

"להחמיר עליו" - "שהוא עושה מושב ומושב".

לה,ב

אימת?

אילימא: בראייה שניה - היכא הוה בכלל בעל קרי?

אלא פשיטא בראייה ראשונה, וקתני: "להקל עליו שאינו מטמא באונס"!

¹⁷² זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע לטמאה בה

¹⁷³ דברו אל בני ישראל ואמרתם אלהם איש איש מי יהיה זב ממשרו וזבו טמא הוא

¹⁷⁴ והדונה בנדתה והזב את זובו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב עם טמאה

ותסבֵּרָא?! "להחמיר עליו - שהוא עושה משכב ומושב" -

בראיה ראשונה בר משכב ומושב הוא?!

אלא הכי קאמר:

רבי יצחק אומר: והלא זב בכלל בעל קרי היה בראיה ראשונה, ולמה יצא בראיה שנייה?

להקל עליו ולהחמיר עליו,

להקל עליו - שאינו מטמא באונס,

ולהחמיר עליו - שהוא עושה משכב ומושב.

אמר רב הונא:

זוב דומה למי בצק של שעורים.

זוב - בא מבשר המת,

שכבת זרע - בא מבשר החי.

זוב - דיהה ודומה ללובן ביצה המוזרת.

שכבת זרע - קשורה ודומה ללובן ביצה שאינה מוזרת.

רפ"י

דיחה. כלומר מתמקמק ונפרד

ואינו קשור:

מוזרת. שאינה משרצת אפרוח

תחת תרנגולת:

55. לה, ב

רס"י

יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה.
לאחר שמנתה ז' נקיים לבד ימי
טומאת לידה:
וראתה טהורה היא. דם טהור
הוא וכי לא טבלה וראתה טמא:
אמרו להם בית שמאי הוא הדין
כו'. כלומר כי היכי דאמרינן
ביולדת גמורה גרידא שלא טבלה
וראתה טהורה כך יולדת בזוב
שעברו עליה ימי לידה ושבעה
נקיים ולא טבלה וראתה
טהורה:
כאן שספרה. בראיותה בספרה
ז' נקיים מתניתין דמודו בית
שמאי כשעברו ימי לידה ועדיין
לא ספרה אחריהם שבעה נקיים
והכי קאמר אף על גב דאמרי
בית שמאי ביולדת גרידתא
כרוקה וכמימי רגליה מודים
ביולדת בזוב שלא ספרה זכל
זמן שלא ספרה זבה היא ואם
ראתה לא הוי כרוקה וכמימי
רגליה דאילו רוק מטמא לח ולא
יבש כדאמר בדם הנדה (לקמן
נז.) וכי ירוק כעין רקיקה דהיינו
לח אבל דמה מטמא לח ויבש
כשאר דם הנדה כדילפינן בדם
הנדה (שם דף נד:):
והתניא. בניחותא:
בית שמאי לשיטתן. כי היכי
דמטהרי ביולדת גרידתא מטהרי
בהך דקסברי ביומי תלה רחמנא
והא מלו לה כל ימים שלה:
ובית הלל לשיטתן. דקסברי
ביומי וטבילה תלה רחמנא וכיון
דלא טבלה הוי דמה טמא
כטומאת לידה דהוי אב
הטומאה:

"דם היולדת שלא טבלה:
בית שמאי אומרים: כרוקה,
וכמימי רגליה.
ובית הלל אומרים: מטמא לח,
ויבש,
ומודים: ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש".

תניא:

"אמרו להן בית הלל לבית שמאי:
אי אתם מודים בנדה שלא טבלה וראתה דם שהיא טמאה?
אמרו להם בית שמאי:
לא אם אמרתם בנדה, שאפילו טבלה וראתה - טמאה,
תאמרו ביולדת שאם טבלה וראתה - שהיא טהורה!
אמרו להם:
יולדת בזוב תוכיח,
שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספיכה - טהורה,
לא טבלה וראתה - טמאה!
אמרו להם:
הוא הדין,
והיא התשובה".
למימרא: דפליגי.
והתנן:
"ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש!"

לא קשיא:
כאן - שספרה,
כאן - שלא ספרה.

והתניא:

"יולדת בזוב שספרה ולא טבלה וראתה:
הלכו בית שמאי - לשיטתן,
ובית הלל - לשיטתן".

56. לה, ב - לו, א

רפ"י

מעין אחד הוא. דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי טוהר ממעין אחד הן באין :
התורה טמאתו. כל שבעה לזכר וי"ד לנקבה :
והתורה טהרתו. אחר מכן :
נסתם הטמא. לאחר שבועים ונפתח הטהור :
נסתם הטהור. לאחר שמנים ונפתח הטמא :
לרב רישא. דשופעת מתוך ימי טומאה לימי טהרה לקולא וטהורה ואף על גב דלא פסק דהא התורה טהרתו :
וסיפא. דשפעה מתוך מ' לאחר מ' ומתוך פ' לאחר שמנים לחומרא וטמאה לאחר שמנים דהתורה טמאתו :
ללוי רישא לחומרא. כיון דלא פסקה לא נסתם מעין טמא :
וסיפא לקולא. דכיון דלא פסקה לא נסתם מעין טהור :
קס"ד דפסקה יום או שנים. לאחר שבועים ומשום הכי מטמא לח ויבש דממעין טמא בא והתורה לא טהרתו לבי"ה אלא ביומי וטבילה :
אלא ללוי. הא ממעין טהור אתא דכי פסקה נסתם הטמא :
בשופעת. מתוך ימי טומאה לימי טהרה ולא פסקה :
בשלמא ללוי. דאמר לבי"ה ב' מעינות הן :
היינו דאיכא בין בית שמאי ובית הלל. דלבית הלל שני מעינות הן וכיון דלא פסק טמאה דלא נסתם הטמא ולבית שמאי מעין אחד הוא והתורה טהרתו אחר שבועים :
אלא לרב. דאמר מעין אחד הוא אי בית הלל קיימי כוותיה :
מאי איכא כו'. כלומר במאי קמיפלגי ומאי טעמא דבית הלל דמטמאין :
ביומי וטבילה. לא שנה שופעת לא שנה פוסקת כל זמן שלא טבלה הוי דמה טמא בימי לידתה :
ומודים ביולדת בזוב שמתמאה. ואוקימנא כשעברו ימי לידתה ולא ספרה אחריהן ז' נקיים וקס"ד הכא נמי דפסקה אחר שבועים ומשום הכי מטמא דממעין טמא אתו והתורה לא טהרתו עד שתשב ז' נקיים כדן זבה :

איתמר:

רב אמר:

מעין אחד הוא,

התורה - טמאתו,

והתורה - טהרתו.

ולוי אמר:

שני מעינות הם,

נסתם הטמא, נפתח הטהור.

נסתם הטהור, נפתח הטמא.

מאי בינייהו?

איכא בינייהו:

שופעת מתוך שבועה לאחר שבועה,

ומתוך ארבעה עשר לאחר ארבעה עשר,

ומתוך ארבעים לאחר ארבעים,

ומתוך שמנים לאחר שמנים:

לרב: רישא - לקולא,

וסיפא - לחומרא.

ללוי: רישא - לחומרא,

וסיפא - לקולא.

מיתבי:

"דם היולדת שלא טבלה:

בית שמאי אומרים:

ברוקה,

ובמימי רגליה.

ובית הלל אומרים:

מטמא לח ויבש".

קא סלקא דעתין:

דפסקה.

בשלמא לרב, דאמר: "מעין אחד הוא" - משום הכי מטמא לח ויבש.

אלא ללוי, דאמר: "שני מעינות הן" - אמאי מטמא לח ויבש!

אמר לך לוי:

הכא במאי עסקינן: בשופעת.

אי "בשופעת" - מאי טעמא דבית שמאי?

קסברי בית שמאי: מעין אחד הוא.

בשלמא ללוי - היינו דאיכא בין בית שמאי ובית הלל,

אלא לרב - מאי בינייהו?

איכא בינייהו:

יומי וטבילה,

דבית שמאי סברי: ביומי תלה רחמנא.

ובית הלל סברי: ביומי וטבילה.

תא שמע:

"ומודים ביולדת בזוב שהיא מטמאה לח ויבש".

סלקא דעתין: הכא נמי דפסקה.

בשלמא לרב דאמר: "מעין אחד הוא" משום הכי מטמא לח ויבש,

אלא ללוי דאמר: שני מעינות הן - אמאי מטמא לח ויבש!

רַס"י

אמאי מטמאה. דהא ממקום טהור הוא בא והרי הוא כדס מגפתה וכרוקה שמטמא לח משום מעין הזב ולא יבש:

לב"ש אצטריך. דקאמר מעין אחד הוא ומטהרי לה ביולדת גרידתא אחר ימי לידתה מיד דביומי תלא רחמנא אצטריך ביולדת בזוב לאשמועינן דמטמאה:

דהני מילי. דהוי דם טוהר לאחר ימי לידה ביולדת גרידתא אבל ביולדת בזוב דבעיא ספורים כל זמן שלא ספרה הוי דמה כדס זיבה דהא מחד מעין אתי ותורה לא טהרתו עד שתספור כדכתיב ואחר תטהר אחר אחר לכולן:

דוה תטמא. קרא יתירא הוא דה"ל למכתב וטמאה ז' ימים כימי נדה ולשתוק:

לרבות שמטמאה את בועלה כנדה. ולרבות את הלילות כימים דלא תימא ימים כתיב:

משום הכי בעיא. הפסקה שבעה נקיים דממעין דמים טמאים אתי והתורה לא טהרתו עד שתספור שבעה נקיים כדכתיב דוה תטמא:

אלא ללוי במשהו סגי. ותפסוק משהו לאחר שבועים דנסתם הטמא ותמתין שבעה ותטבול ואפי' תראה כל שבעה יעלו לה בנקיים דהא לאו דם טמא הוא:

שתפסוק משהו. לאחר שבועים דנקבה דאי בתוך שבועים לאו הפסק היא דכיון דחוזרת ורואה בתוך שבועים חזר הטמא להפתח:

ימי עיבורה עולין לה. בפ"ק (לעיל דף י:): אמרי' מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות וראתה דיה שעתה:

עולין לה. כלומר מצטרפים לימי מניקותה כגון היתה מניקה והתחילה לפסוק ונתעברה והשלימה ג' עונות מצטרפין ימי עיבורה לימי מניקותה:

בשלמא לרב. דאמר מעין אחד הוא משום הכי מעוברת שהתחילה להפסיק וילדה צריכה להשלים ג' עונות שלא תראה אחר לידה כלום ודס לידה לא מפסיק לשלש עונות כדתרצינן בפ"ק דס נדה לחוד ודס לידה לחוד אבל אחר לידה אי חזאי לא השלימה ג' עונות ומטמאה מעת לעת שאין דמיה מסולקין:

אלא ללוי. אפי' אי חזאי לאחר שבועים הא לאו ממעין טמא אתי ויעלו לה להשלמת שלש עונות דהוי כאילו דם מחוטמה אתא:

במשהו סגי. שתפסוק אחר ימי לידה משהו דנימא נסתם הטמא:

שיעלו לה. ימי טהרה:

לשלש עונות. ואפי' תראה:

ושוין. שמאי והלל דפליגי במעת לעת:

ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. קס"ד אפי' לזמן מרובה כגון שלא ראתה עד יום שמונים וארבע או תשעים:

בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה. שהרי דמיה מסולקין שכמה ימים שעברו ולא ראתה דם ממעין זה והויא לה ראייה ראשונה ודיה שעתה ומניקה מארבע נשים היא דדיין שעתן בראייה ראשונה:

אלא לרב דאמר מעין אחד הוא. לאו ראייה ראשונה היא והרי הוחזקה בדמים:

דליכא שהות. כגון שראתה ביום שמונים ואחד מיד דליכא למימר מעת לעת דאפי' הוה מאתמול כי האידנא בבית החיצון דם טהור הוה:

ותטמא מפקידה לפקידה. כגון אם בדקה שחרית ומצאתה טמאה תטמא טהרות של ערבית והכא ליכא למימר דליכא שהות דאי אפילו מפקידה לפקידה ליכא צריכא למימר דדיה שעתה:

ובי' לשיטתן. דכל זמן שלא טבלה מטמא לח ויבש והא כיון דספרה אחר ימי לידה ודאי פסק וקשיא ללוי:

אמר לך:

הכא נמי בשופעת.

אי בשופעת למאי איצטריך?

לבית שמאי איצטריך,

אף על גב דקאמרי בית שמאי: מעין אחד הוא,

וביומי תלה רחמנא,

הני מילי ביולדת גרידתא, דשלימו להו יומי,

אבל יולדת בזוב, דבעי ספירה - לא.

תא שמע:

"**דוה תטמא**"¹⁷⁵ (ויקרא יב, ב) - **לרבות את בועלה.**

"**דוה תטמא**" - **לרבות הלילות.**

"**דוה תטמא**" - **לרבות היולדת בזוב שאצריכה שתשב שבעה ימים נקיים.**

בשלמא לרב, דאמר: "מעין אחד הוא" - משום הכי בעיא שבעה ימים נקיים.

אלא ללוי, דאמר: "שני מעינות הן" - למה לי שבעה? במשהו סגי!

הכי קאמר:

צריכה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים.

תא שמע:

"**ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה.**

וימי מניקותה עולים לה לימי עיבורה.

ביצד?

הפסיקה שתים בימי עיבורה, ואחת בימי מניקותה,

שתים בימי מניקותה, ואחת בימי עיבורה,

אחת ומחצה בימי עיבורה,

ואחת ומחצה בימי מניקותה - עולין לה לשלש עונות.

בשלמא לרב, דאמר: "מעין אחד הוא" - משום הכי בעי הפסק שלש עונות,

אלא ללוי, דאמר: "שני מעינות הן" - למה לי הפסק שלש עונות? במשהו סגי!

הכי קאמר:

צריכה שתפסוק משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות.

תא שמע:

"**ושוין - ברואה אחר דם טוהר, שדיה שעתה.**"

בשלמא: ללוי, דאמר: "שני מעינות הן" - משום הכי "דיה שעתה",

אלא לרב, דאמר: "מעין אחד הוא" - אמאי "דיה שעתה"? תטמא מעת לעת!

דליכא שהות.

ותטמא מפקידה לפקידה!

כיון דמעת לעת ליכא,

מפקידה לפקידה - נמי לא גזרו בה רבנן.

תא שמע:

"**יולדת בזוב, שספרה ולא טבלה, וראתה:**

הלכו בית שמאי - לשיטתן,

ובית הלל - לשיטתן."

בשלמא: לרב, דאמר: "מעין אחד הוא" - משום הכי מטמא לח ויבש,

אלא ללוי, דאמר: "שני מעינות הן" - אמאי מטמא לח ויבש?

¹⁷⁵ דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דוה תטמא

רפ"י

כתנא דשויין. דאמר לעיל ושויין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה ואנא אוקימנא בדאיכא שהות ואפי"ה דיה שעתה אלמא שני מעינות הן:

והא ספרה קתני. ואי לא פסק היכי ספרה ומשני לעולם בשופעת מימי טומאה לימי טוהר וספירה הכי הואי כגון שהיתה יולדת נקבה בזוב וימי טומאת לידה שני שבועים ופסקה שבוע קמא וזו היא ספירתה דקסבר ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ושבוע שני לא פסקה וחזר ונפתח מעין טמא ושופעת מתוכו בתוך שבוע שלישי ומשי"ה מטמא לח ויבש לב"ה דהא ממעין טמא אתא ותורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה ולב"ש טהור דביומי תליא רחמנא והא שלמו להו ולהכי נקט יולדת נקבה דאי ילדה זכר אי אפשר לה לספור שבעה שלא תפסוק משהו אחר ימי לידה דלא הוה אלא שבעה: בשופעת **כוותיה דרב לחומרא.** בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים דמטמאה ולא אמרי' ממעין טהור אתא:

והלכתא כוותיה דלוי לחומרא. בשופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דאמר ב' מעיינות הן וכיון דלא נסתם הטמא לא הוי דם טוהר: **בין לקולא.** כגון שופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דהוה ליה רב לקולא דאמר מעין אחד הוא והתורה טהרתו ולא בעי הפסקה:

אמר לך לוי:
אנא דאמר' כתנא ד"שויין".

ואיבעית אימא:
בשופעת.

והא "ספרה" קתני!

הכא ביולדת נקבה בזוב עסקינן,
דשבוע קמא - פסקה,
שבוע בתרא - לא פסקה,
וקסבר: ימי לידתה שאין רואה בהן - עולין לה לספירת זיבתה.

אמר ליה רבינא לרב אשי:
אמר לן רב שמן מסכרא:
אקלע מר זוטרא לאתרין, ודרש:
הילכתא כוותיה דרב - לחומרא,
והלכתא כוותיה דלוי - לחומרא.

רב אשי אמר:
הלכתא כוותיה דרב - בין לקולא בין לחומרא.

דריש מרימר:
הלכתא כוותיה דרב - בין לקולא בין לחומרא.

והלכתא:
כוותיה דרב - בין לקולא בין לחומרא.

57. לוב

רפ"י

מתני'

המקשה. וראתה דם הרי זו נדה ובגמרא פריך ומתרץ לה:

קשתה. מחמת ולד:

ג' ימים. בתוך אחד עשר יום שבין נדה לנדה וראתה כל שלשתן הימים רצופין:

ושפתה. מצערה:

מעט לעת. ברביעי:

וילדה. איגלאי מילתא דדמים שראתה לא באו מחמת ולד הלכך הרי זו יולדת בזוב אבל אם לא שפתה סמוך ללידתה כל דמים שראתה מחמת ולד הוא ורחמנא טהרינהו מזיבה דכתיב זוב דמה דמה מחמת עצמה ולא דמה מחמת ולד:

לילה ויום. דאם שפתה בחצי יום שלישי וילדה יום רביעי דשפתה מעט לעת אין זו שופי אלא אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו:

ששפתה מן הצער ולא מן הדם. דאע"ג דחזיא דם הוי שופי:

כמה הוא קישויה. דלא אתיא לידי זיבה בכל דמים שתראה:

אפילו ארבעים או חמשים יום. אם לא שפתה יום אחד סמוך ללידה לא אתיא לידי זיבה ולא הויא יולדת בזוב:

דיה חדשה. דיה אם נטהר את הקושי חדש אחד היינו תשיעי אבל קשתה שלשה בתוך י"א ימי זיבה בחדש השמיני ואפי' מקשה והולכת כל תשיעי הרי זו יולדת בזוב מחמת שלשה ימים של שמיני:

גמ'

אטו כל המקשה נדה היא. אילו קשתה בימי זיבה מי הויא נדה והא אין נדות בימי זוב:

אמר רב נדה ליומא. וה"ק המקשה ורואה דם בימי זיבה אע"ג דלא אתיא ביה לידי זיבה מיהו באותו היום אסורה לשמש אבל לערב טובלת ואינה צריכה לשמור יום כנגד יום דרחמנא טהריה לדם קושי:

ושמואל אמר. אף צריכה לשמור יום כנגד יום מדרבנן דחיישינן שמא תשפה ונמצא שלא היה דם קושי מחמת ולד ונמצא משמש עם זבה קטנה דאורייתא ועונש כרת:

אינה כלום. ואפילו באותו היום משמשת:

בימי נדה. בימים הראוים לנדות:

נדה. דקושי לא טהריה רחמנא אלא מזיבה אבל מנדה לא טהריה כדאמר' לקמן:

בימי זיבה. בתוך אחד עשר יום טהורה:

והתניא. בניחותא:

ושפתה. שנים מן הצער ולא מן הדם:

הרי זו יולדת בזוב. אם ראתה כל שלש הואיל ושופי סמוך ללידה נמצא דם הקושי שלא מחמת ולד:

כל שחל קישויה. לאו לשון התחלה הוא אלא הכי קאמר כל שקשתה בשלישי אפי' שעה אחת בליל כניסת שלישי אפילו כל היום כולו בשופי ושפתה מליל ד' שעה אחת להשלמת מעט לעת אין זו יולדת בזוב דבעינן שופי כל יום ג' המביאה לידי זבה:

לוב

מתניתין

המקשה - נדה.

קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום, ושפתה מעט לעת, וילדה - הרי זו יולדת בזוב,

דברי רבי אליעזר.

רבי יהושע אומר:

לילה ויום, כלילי שבת ויומו.

ששפתה מן הצער, ולא מן הדם.

כמה היא קישויה?

רבי מאיר אומר:

אפילו ארבעים וחמשים יום.

רבי יהודה אומר:

דיה חדשה.

רבי יוסי ורבי שמעון אומרים:

אין קישוי יותר משתי שבתות.

גמרא

אטו כל "המקשה - נדה" היא?

אמר רב:

נדה ליומא.

ושמואל אמר:

חיישינן שמא תשפה.

ורבי יצחק אמר:

המקשה - אינה כלום.

והקתני: "המקשה - נדה"!

אמר רבא:

בימי נדה - נדה,

בימי זיבה - טהורה.

והתניא:

"המקשה: בימי נדה - נדה.

בימי זיבה - טהורה.

ביצד?

קשתה יום אחד ושפתה שנים,

או שקשתה שנים ושפתה יום אחד,

או ששפתה וקשתה וחזרה ושפתה - הרי זו יולדת בזוב.

אבל שפתה יום אחד וקשתה שנים,

או ששפתה שנים וקשתה יום אחד,

או שקשתה ושפתה וחזרה וקשתה - אין זו יולדת בזוב.

בללו של דבר:

קושי סמוך ללידה - אין זו יולדת בזוב.

שופי סמוך ללידה - הרי זו יולדת בזוב.

חנניא בן אחי רבי יהושע אומר:

כל שחל קישויה בשלישי שלה, אפילו כל היום כולו בשופי - אין זו יולדת בזוב."

"בללו של דבר" - לאתויי מאי?

לאתויי דחנניא.

58. לו, ב

רפ"י

וכי יזוב זוב. זוב משמע זוב מ"מ ואפי' באונס:
 שיש טהרה אחריו. דם טוהר:
 ואונס באשה לא אשכחן. דטהור:
 זובה. דם יהיה זובה ובנדה משתעי דפרשה ראשונה נאמרה בנדה ושניה בזבה כדכתיב בשניה בלא עת נדתה:
 ולא מחמת ולד. אלמה אמרינן לעיל בימי נדה נדה:
 תשב על דמי טהרה. דהוה ליה למכתב וששים יום וששת ימים דמי טהרה:
 שהיא כזו. שדמיה טהורים:
 ואיזו זו. כלומר היכא משכחת זיבה טהורה:
 זו קושי בימי זיבה. דסמיך אדכתיב דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד:
 ואפי' בשופי. ואפי' הפסיק שופי בין קושי ללידה נימא טהורה הואיל ודם בקושי בא:

□

מנא הני מילי?

דתנו רבנן:

"דמה" ¹⁷⁶ (ויקרא טו, כה) - דמה מחמת עצמה, ולא מחמת ולד. אתה אומר: מחמת ולד, או אינו אלא מחמת אונס? כשהוא אומר: "ואשה מי יזוב זוב דמה" (ויקרא טו, כה) - הרי אונס אמור, הא מה אני מקיים: "דמה"? דמה - מחמת עצמה, ולא מחמת ולד. ומה ראית לטהר את הולד, ולטמא באונס? מטהר אני בולד - שיש טהרה אחריו, ומטמא אני באונס - שאין טהרה אחריו."

אדרבה! מטהר אני באונס - שכן אונס בזב טהור!

השתא מיהא באשה קיימינן, ואונס באשה - לא אשכחן!

ואיבעית אימא:

מאי דעתיה?

לטהורי באונס, ולטמויי בולד? אין לה אונס גדול מזה!

אי הכי,

נדה נמי נימא: "זובה" ¹⁷⁷ (ויקרא טו, יט) - זובה מחמת עצמה, ולא מחמת ולד.

אתה אומר: ולד,

או אינו אלא אונס?

כשהוא אומר: "ואשה מי תהיה זבה" - הרי אונס אמור,

הא מה אני מקיים: "זובה"?

זובה - מחמת עצמה,

ולא מחמת ולד!

אמר ריש לקיש:

אמר קרא: "תשב" ¹⁷⁸ (ויקרא יב, ה) - יש לה ישיבה אחרת שהיא כזו.

ואיזו זו?

זו קושי בימי זיבה.

ואימא: זו קושי בימי נדה!

אלא אמר אבונה דשמואל:

אמר קרא: "וטמאה שבעים כנדתה" (ויקרא יב, ה) - ולא כזיבתה.

מכלל דזיבתה - טהור,

ואיזו זו?

זו קושי בימי זיבה.

והשתא דכתיב: "וטמאה שבעים כנדתה" - "דמה" למה לי?

אי לאו "דמה" - הוה אמינא: "כנדתה" ולא כזיבתה, ואפילו בשופי,

קא משמע לן.

¹⁷⁶ ואשה מי יזוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה בימי נדתה תהיה טמאה הוא

¹⁷⁷ ואשה מי תהיה זבה דם יהיה זבה בכשרה שבעת ימים תהיה כנדתה וכל הנגע בה יטמא עד הערב

¹⁷⁸ ואם נקבה תלד וטמאה שבעים כנדתה וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה

59. לו, ב - לז, א

רפ"י

[”אטו פֿל ״הַמְקַשָּׁה - נְדָה״ היא?]

אָמַר רַב:
נְדָה לְיוֹמָא.

וּשְׂמוּאֵל אָמַר:
חַיִּישֵׁינָן שְׂמָא תְּשַׁפְּהָ.

וְרַבִּי יִצְחָק אָמַר:
הַמְקַשָּׁה - אֵינָה כְּלוּם“].

שִׁילָא בַר אַבִּינָא עֲבַד עוֹבְדָא כּוּוֹתִיָּה דְרַב.
כִּי קָא נָח נַפְשִׁיָּה דְרַב אָמַר לִיָּה לְרַב אָסִי: זִיל צְנַעִיָּה,
וְאִי לָא צְיִית - גְּרִיָּיָה.
הוּא סָבַר: גְּדִיָּיָה אָמַר לִיָּה.
בְּתַר דְּנָח נַפְשִׁיָּה דְרַב,
אָמַר לִיָּה: הֲדַר בְּךָ,
דְּהַדַר בֵּיה רַב.

אָמַר לִיָּה: אִם אֵיתָא דְּהַדַר בֵּיה, לְדִידִי הָוָה אָמַר לִי!
לָא צְיִית.
גְּדִיָּיָה.

אָמַר לִיָּה: וְלָא מִסְתַּפִּי מֶר מְדַלִּיקְתָּא?
אָמַר לִיָּה: אָנָּא אִיסִי בֶן יְהוּדָה,

דְּהוּא אִיסִי בֶן גּוֹר אַרְיָה,

דְּהוּא אִיסִי בֶן גְּמִלְיָאֵל,

דְּהוּא אִיסִי בֶן מַהֲלֵלָאֵל,

אִסִּיתָא דְּנַחְשָׂא דְּלָא שְׁלִיט בֵּיה רַקְבָּא.

אָמַר לִיָּה: וְאָנָּא שִׁילָא בַר אַבִּינָא,

בוֹכְנָא דְּפֶרְזֵלָא דְּמַתְבַּר אִסִּיתָא דְּנַחְשָׂא.

חֲלַשׁ רַב אָסִי עֵיילוּהַ בַּחֲמִימֵי אַפְקוּהַ מִקְרִירִי, עֵיילוּהַ בְּקִרְרִי אַפְקוּהַ מִחֲמִימֵי,
נָח נַפְשִׁיָּה דְרַב אָסִי.

אָזַל שִׁילָא אָמַר לְדְּבִיתְהוּ צְבִית לִי זְוּדְתָא,

דְּלָא לִיזִיל וְלִימָא לִיָּה לְרַב מִלִּי עֵילְוֵאִי,

צְבִיתָה לִיָּה זְוּדְתָא,

נָח נַפְשִׁיָּה דְשִׁילָא.

חֲזוּ דְּפֶרְחָא אָסָא מַהֲאִי פּוֹרְיָא לְהֲאִי פּוֹרְיָא,

אָמַרִי:

שְׂמַע מִינָה: עֲבַדוּ רַבְּנָן פִּיִּסָּא.

כוּוֹתִיָּה דְרַב. נְדָה לְיוֹמָא:
צְנַעִיָּה. הַסְתַּר אוֹתוּ דְבַר אִמּוֹר לוֹ
שִׁיחֲזוֹר בּוּ דְטַהוֹר לְגַמְרִי:
גְרִיָּיָה. בְּרִי"שׁ כְּלוּמַר גְּרוּר
וּמְשׁוּךְ אוֹתוּ בְּדַבְרֵי טַעַם וּרְאִיּוֹת
שִׁיחֲזוֹר בּוּ:
גְדִיָּיָה. הַכְרִיתוּ בְשִׂמְתָא כְּמוֹ
(דְּנִיָּאֵל ד) גּוֹדוּ אִילְנָא:
לְדִידִי הוּא אָמַר לִי. דְּתַלְמִידֵיה
אִנָּא:
גְדִיָּיָה. שְׂמִתִּיָּה:
מְדַלִּיקְתָּא. שְׂמָא תְּכוּהַ בַּגְּחֻלְתִּי:
אִסִּיתָא. מְשׁוּם דְשִׂמְיָה הַכִּי
דְרִישׁ לְשִׂמְיָה הַכִּי:
עֵיילוּהַ בַּחֲמִימֵי. חוּלֵי חַס:
קִרְרִי. חוּלֵי צוּנָן:
אָזַל שִׁילָא אָמַר לְדְּבִיתְהוּ צְבִית
לִי זְוּדְתָא. תְּכַרִּיכִין:
מִלִּי. שְׂלָא יִלְשִׁין עָלַי בְּפַנִּי רַב:
דְּקָא פֶּרַח אָסָא. רְגִילִין הִיוּ
לְהַנִּיחַ הַדָּס עַל הַמַּטָּה וְהַהֲדָס שֶׁל
אֵלוּ פּוֹרַח הִיָּה וְהוֹלֵךְ מִמַּטָּה
לְמַטָּה:
פִּיִּסָּא. שְׁלוּם:

לז, א

60. לז, א

רפ"י

קושי מהו שתסתור בזיבה. כל מה שספרה:
דבר הגורם. לידי זיבה אם ראתה שלש והאי לאו גורם הוא דלא אתיא בה לידי זיבה ואי קשיא והרי קרי שאינו גורם כדקיי"ל וסותר ההיא לאו סתירה היא דחד יומא הוא דסותר וכי קא בעי רבא לסתור הכל:
שאינו גורם. כדקיי"ל ולא מחמת אונסו:
וסותר. כדאמר בפירקין ברביעית אין בודקין אותו:
לאיי. באמת אונס נמי גורם הוא לידי זוב שאם ראה שתים שלא באונס ושלישית באונס מצטרפין לקרבן דתנן שלישית אין בודקין אותו:
לקרבן אמרתי. דבעי בדיקה ולא לסתירה:
אלא. לא תוקי כדתרצה לטמויי במשא אלא ודאי לסתירה ובעיין לא תפשוט דאנן לרבנן בעינן ואת פשטת מדרי"א:

בְּעֵי רַבָּא:

קוּשִׁי - מַהוּ שְׁתַּסְתֹּר בְּזִיבָה?

דְּבַר הַמְטֵמָא - סוֹתֵר,

וְהֵאֵי נִמְי מְטֵמָא כִּימֵי נְדָה הוּא,

אוּ דִילְמָא:

דְּבַר הַגּוֹרֵם - סוֹתֵר,

וְהֵאֵי לֹאֵו גּוֹרֵם הוּא?

אָמַר לִיה אַבְי:

אוּנְס בְּזִיבָה יוֹכִיחַ,

שְׁאִינוּ גּוֹרֵם, וְסוֹתֵר.

אָמַר לִיה:

לֹאֵי?

הֵאֵי נִמְי גּוֹרֵם הוּא!

דְתַנּוּ:

"וְאָה רַאֲיָה רַאשׁוֹנָה - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ,

שְׁנִיָּה - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ,

שְׁלִישִׁית - אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ" (ובים ב,ב).

וְלִרְבִי אֱלִיעֶזֶר דָּאָמַר: "אֵף בְּשְׁלִישִׁית - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ" - הֲכֵי נִמְי כִּינּוֹן דְּלֹא גְרִים לֹא סָתַר!?

אָמַר לִיה:

לִרְבִי אֱלִיעֶזֶר, הֲכֵי נִמְי.

תָּא שְׁמַע:

"רְבִי אֱלִיעֶזֶר אוֹמַר:

אֵף בְּשְׁלִישִׁית - בּוֹדְקִין אוֹתוֹ,

בְּרַבִּיעִית - אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ".

מֵאֵי לֹאֵו לְסַתִּירָה!

לֹא לְטִמּוּיָה לְהֵהִיא טִיפָה בְּמַשָּׂא.

תָּא שְׁמַע:

"בְּשְׁלִישִׁית - רְבִי אֱלִיעֶזֶר אוֹמַר: בּוֹדְקִין אוֹתוֹ.

בְּרַבִּיעִית - אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ,

לְקַרְבָּן אֲמַרְתִּי,

וְלֹא לְסַתִּירָה!"

אָלֵא לִרְבִי אֱלִיעֶזֶר: תַּפְשׁוּט דְּדְבַר שְׁאִינוּ גּוֹרֵם - סוֹתֵר,

לְרַבְּנָן מֵאֵי?

תָּא שְׁמַע:

דְתַנּוּ אַבּוּהַ דְרַבִּי אַבְי:

"מַה גְרָם לוֹ זוֹבוּ?

שְׁבַעָה,

לְפִיכָךְ סוֹתֵר שְׁבַעָה.

מַה גְרָם לוֹ קְרִיּוֹ?

יוֹם אֶחָד,

לְפִיכָךְ סוֹתֵר יוֹם אֶחָד"

מֵאֵי "שְׁבַעָה"?

אֵילִמָא דְמְטֵמָא שְׁבַעָה - הֵאֵי 'מַה זּוֹבוּ טֵמָא שְׁבַעָה' מְבַעֵי לִיה!

אָלֵא לֹאֵו, דְבַר הַגּוֹרֵם - סוֹתֵר,

דְבַר שְׁאִינוּ גּוֹרֵם - אֵינוּ סוֹתֵר.

שְׁמַע מִיָּנָה.

אָמַר אָבִי:

נְקַטִּינָן: אֵין קוּשִׁי - סוֹתֵר בְּזִיבָה,

וְאֵי מִשְׁכַּחַת תֵּנָא דְאָמַר: 'סוֹתֵר' - הֵהוּא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא.

רַס"י

ש"מ. מדנקט לשון גרמא מכלל
דקיימא ליה דבר הגורם סותר:
רבי אליעזר היא. דאמר אונס
סותר ואינו גורם:

61. לז, א-ב

רש"י

מהו שתעלה. אם ילדה בזוב ובימי לידתה לא ראתה מהו שיעלה לה לנקיים ולא תצטרך לספור אחריהן:

אינה סותרת. אם היתה זבה ופסקה והתחילה לספור וילדה אינה סותרת וימי לידתה אפי' אינה רואה בהן אין משלימין לספירתה אלא משלמת אחריהן אם טהרה:

מזובה. וספרה לה מזובה: ולא מנגעה. כיון שטהרה מזובה סופרת מיד ותביא קרבן לזיבתה ואז תטהר מלטמא בועלה ואפילו מנוגעת ולא צריכה להמתין עד שתטהר אף מנגעה: ולא מלידתה. כיון שטהרה מזובה סופרת מיד ואינה צריכה להמתין עד שיעברו ימי לידתה אלמא ילדה בימי ספירה אינה סותרת ועולה:

תניא:

"רבי מדינוס אומר: אין לידה סותרת בזיבה".

איבעיא להו: מהו שתעלה?

אביי אמר: אינה סותרת, ואינה עולה.

רבא אמר: אינה סותרת, ועולה.

אמר רבא: מנא אמינא לה? דתניא:

"ואחר תטהר" ¹⁷⁹ (ויקרא טו, כח) -

"אחר" - אחר לכבול,

שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם.

אי אמרת בשלמא: עולה - היינו דלא מפסקת טומאה. אלא אי אמרת: אינה עולה - אפסיק ליה לידה.

ואביי?

אמר לך: שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהם.

אמר רבא: מנא אמינא לה? דתניא:

"מזובה" (ויקרא טו, כח) - "מזובה" ולא מנגעה.

"מזובה" - ולא מלידתה.

ואביי?

אמר לך: תני חדא: "מזובה ולא מנגעה". ולא תתני: "ולא מלידתה".

ורבא?

האי מאי?

אי אמרת בשלמא: מזובה ולא מלידתה - אידי דאצטריך ליה לידה תנא נגעה אטו לידה. אלא אי אמרת: "מזובה ולא מנגעה" - האי מ"וכי יטהר הזב מזובו" ¹⁸⁰ (ויקרא טו, יג) נפקא, "מזובו" - ולא מנגעו.

ואביי?

חד - בזב, וחד - בזבה.

¹⁷⁹ ואם טהרה מזובה וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר
¹⁸⁰ וכי יטהר הזב מזובו וספר לו שבעת ימים לטהרתו וכנס בגדיו ורחץ בשרו במים חיים וטהר

רָש"י

זב מטמא בין בשלש ראיות ביום אחד בין בשלש ראיות בג' ימים רצופין אבל זבה אינה מטמאה אלא בשלשה ימים כדכתיב בה ימים בב"ק (דף כד.) מרבין זב לימים: נקיים מלידה. שלא תהא לידה ביניהם דאע"ג דלא חזיא כמאן דחזיא דמי דהא ימי לידה טמאין בלא דם:

מה ימי נדתה אין ראויין לזיבה. דאין זבה אלא אחר נדה ואין ספירת שבעה לזיבה עולה מהן דהא מכי הויא זבה לא חיילא ימי נדה לעולם עד שתשב שבעה נקיים וכל דם שרואה אינה אלא סותרת אבל נדה לא הויא הילכך לא משכחת ימי ספירה בימי נדה ולא ימי נדה בימי ספירה:

אף ימי לידה. הואיל ודמו לנדה ואין ראויין לזיבה כדאמר ולא דמה מחמת ולד הכי נמי לענין ספירה מדמינן להו לנדה ולא תעלה בהן ספירת שבעה כגון אם ילדה בימי ספירה: הכי גרסינן אף ימי לידתה שאין ראויין לזיבה אין ספירת שבעה עולה מהן:

מסתור נמי סתרה. וכ"ש דלא סלקא כי היכי דס"ל באונס בזב שאינו גורם וסותר ימי לידה נמי אע"ג דלא גרמי סתר וכי קאמינא אנא לרבנן דאמרי דבר שאינו גורם אינו סותר אינה סותרת ועולה:

וכי דנין אפשר. כגון לידה דאפשר לה ללדת בימי ספירה: משאי אפשר. מימי נדה דלא אפשר להיות נדה בימי ספירה:

ר' אליעזר היא. במסכת מנחות בפ' התודה דיליף פסח דורות מפסח מצרים שלא יביא אלא מן החולין אמר לו ר"ע וכי דנין אפשר משאי אפשר במצרים אכתי לא הוה מעשר אבל לדורות דאיכא מעות מעשר שני נייתי מנייהו אמר לו אף ע"פ שאי אפשר ראייה גדולה היא ונלמד הימנה:

הקישון הכתוב. ואפי' לר"ע הני מיילי דאין דנין כגון גזרה שוה אבל הקישא אין משיבין על ההיקש:

לזב,

וצריכי דאי כתב רחמנא אבזב - משום דלא מטמא באונס, אבל זבה דמטמא באונס - אימא לא.

צריכא.

ואי כתב רחמנא בזבה - משום דלא מטמא בראיות כבימים, אבל זב דמטמא בראיות כבימים - אימא לא.

צריכא.

אמר אפי':

מנא אמינא לה?

דתניא:

"דוּתָה תִּטְמָא"¹⁸¹ (ויקרא יב, ב) - לרבות את בועלה.

"דוּתָה תִּטְמָא" - לרבות את הלילות.

"דוּתָה תִּטְמָא" - לרבות את היולדת בזוב, שצריכה שתשב שבעה נקיים". מאי לאו נקיים מלידה.

לא! מדם.

ואמר אפי':

מנא אמינא לה?

דתניא:

"בימי נדתה כף ימי לידתה -

מה ימי נדתה" - אין ראויין לזיבה,

ואין ספירת שבעה עולה מהן.

אף ימי לידתה, שאין ראויין לזיבה - אין ספירת שבעה עולה מהן".

ורבא?

הא מני? רבי אליעזר היא.

דאמר: מסתר נמי סתרה.

וכי דנין אפשר משאי אפשר?

אמר רב אחדבוי בר אמי:

רבי אליעזר היא,

דאמר: דנין אפשר משאי אפשר.

ורב ששת אמר:

על כרחך הקישון הכתוב.

איכא דאמרי:

אמר רב אחדבוי בר אמי אמר רב ששת:

רבי אליעזר היא.

דאמר: דנין אפשר משאי אפשר.

ורב פפא אמר:

על כרחך הקישון הכתוב.

¹⁸¹ דבר אל בני ישראל לאמר אשה כי תזרע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים מימי נדת דוּתָה תִּטְמָא

62. לז, ב

רס"י

רב חסדא אמר טמאה. דהא איכא שופי:
רבי חנינא אמר טהורה. כיון דשפתה אף מן הדם איגלאי מילתא דדם הקושי מחמת ולד אתא אבל כי שפתה מן הצער ורואה דם איגלאי מילתא דמקמי הכי הוי חזיא נמי בלא קושי:
לפניו. יום אחד או שנים קודם ביאתו:
דמפיש חיילות טפי. סמוך לביאתו:
דפסקו להו חיילות לגמרי. דהשתא ודאי קמאי לא מחמתיה אתו דאי מחמתיה אתו כל שכן דמפיש חיילות:
תונבא. אשטורדישוין שאינה מרגשת בצערה מחמת שעמומית החולי:
אי נמי כי קתני. שלשה בקושי ואי בשופי ובכולן ראתה למה לי כולי האי:
או שקשתה שנים ושפתה מעת לעת. בשלישי מן הצער ולא מן הדם כדקתני שלשה בקושי ומקצת שלישי ומקצת רביעי בשופי:
הא קמ"ל דאע"ג. דקשתה בקצת שלישי ולא שפתה לילה ויום כלילי שבת ויומו אלא לילה ושני חצאי יום טמאה:
ולאפוקי מדרי' חנינא בן אחי רבי יהושע. דאמר לעיל (דף לו:) כל שחל קישויה להיות בשלישי שלה כו':

"קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום, ושפתה מעת לעת, וילדה - הרי זו יולדת בזוב, דברי רבי אליעזר. רבי יהושע אומר: לילה ויום, כלילי שבת ויומו. ושפתה מן הצער, ולא מן הדם."

איבעיא להו שפתה מזה ומזה מהו?

רב חסדא אומר:
טמאה.

רבי חנינא אומר:
טהורה.

אמר רבי חנינא:

משל למלך שצא, וחיילותיו לפניו, בידוע שחיילותיו של מלך הן.

ורב חסדא אומר:

כל שכן דבעי נפיש חיילות טפי.

תנן:

"רבי יהושע אומר: לילה ויום כלילי שבת ויומו ושפתה מן הצער ולא מן הדם."

טעמא - דמן הצער ולא מן הדם,

הא מזה ומזה - טהורה!

ותיבתא דרב חסדא!

אמר לך רב חסדא:

לא מבעיא: מזה ומזה דטמאה, דפסקי להו חיילות לגמרי.

אבל מן הצער ולא מן הדם - אימר: כי היכי דמדם לא פסקה, מקושי נמי לא פסקה.

והא - תונבא בעלמא הוא דנקט לה.

קא משמע לן.

תנן:

"קשתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום,

ושפתה מעת לעת, וילדה - הרי זו יולדת בזוב."

היכי דמי?

אילימא: כדקתני - למה לי שלש? בתרי בקושי וחד בשופי סגי!

אלא: לאו הכי קאמר: קשתה שלשה, ושפתה מזה ומזה,

או שקשתה שנים, ושפתה מעת לעת - הרי זו יולדת בזוב.

ותיבתא דרבי חנינא!

אמר לך רבי חנינא:

לא,

לעולם כדקתני,

והא קא משמע לן: דאף על גב דמתחיל קישוי בשלישי, ושפתה מעת לעת - טמאה,

לאפוקי מרבי חנינא.

רס"י

בריאה. ארבעים:

.63. לז, ב

"במה היא קשוייה?"

רבי מאיר אומר: אפילו ארבעים וחמשים יום."

השתא "חמשים" מקשיא, "ארבעים" מיבעיא!?

אמר רב חסדא:

לא קשיא:

כאן - לחולה,

כאן - לבריאה.

64. לז, ב - לח, א

רפ"י

□

אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בה זבה. דהיינו י"א יום שבין נדה לנדה אבל ראתה אחריהן טמאה נדה כדאמר לעיל בימי נדה נדה:

אף ימים הראויין לספירת זיבה. כגון התחיל הקושי בימי הזיבה טהורין כל ימי זיבה ושבעה אחריהם דהא בתר זבה שייכי וכל כתב רחמנא בנדתה ולא בזיבתה דזיבתה טהורה אהני נמי קאי אבל אחר שבעה אם יאריך טמאה נדה:

ולטעמיה דרב. כיון דאמר רב בהנך ימים דשייכי בתר זיבה טהרינהו רחמנא לענין קושי:

אף ימים הראויין לספירת סתירת זבה. בימי זיבה דלעולם היא טהורה עד שתשפה שהרי כל ימיה ראויין לכך שאם תספור ששה ותראה סותרת הכל ונמצאו הימים הבאין ראויין לספירה והא דתניא בימי נדה נדה היכא דאתחיל קושי מימי נדה אבל אתחיל בימי זיבה כל מה שיאריך הקושי טהורה:

ועוד ארבעים וחמשים יום. קס"ד לגמרי מטהר לה ר"מ מזוב ומנדות:

בימי נדה נדה. וה"ק ר"מ כמה הוא קשויה שלא תבא להתחייב בקרבן ולספירת נקיים ארבעים וחמשים יום ומיהו בכל הני ארבעים כי שלמי ימי זוב ומטו ימי נדות טמאה נדה וכי הדרי שלמי ז' ימי נדות ומטו ימי זוב טהורה:

זבה גדולה. ראתה שלשה רצופין בתוך י"א יום טהורה מספירת נקיים ומקרבן אבל לא ראתה אלא יום אחד צריכה לשמור יום כנגד יום דכי כתיב דמה דדרשינן ולא מחמת ולד בזבה גדולה כתיב דכתיב בהווא קרא ימים רבים ואם משך קשויה יותר מאחד עשר יום שנכנסה לימים שראויים לנדה טמאה:

ימי וכל ימי זוב טומאתה וגו'. ומינייהו נפקא לן זבה קטנה בשילהי מכילתין בשמעתא בתרייתא:

קשיא לתרוייהו. דאמרי זבה גדולה וקטנה הוא דמטהר ולד אבל אם יאריך אחריהן טמא: **בימי זיבה.** למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה:

אמר רבי לוי:

אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה.

ורב אמר:

אפילו בימים הראויין לספירת זבה.

אמר רב אדא בר אבהו:

לח, א ולטעמיה דרב - אפילו ימים הראויין לספירת סתירת זבה.

תנו:

"במה הוא קשויה?"

רבי מאיר אומר: ארבעים וחמשים יום.

בשלא לרב - משפחת לה קרב אדא בר אבהו, אלא ללוי - קשיא!

אמר לך לוי:

מי קתני טהורה בכולן?!

בימי נדה - נדה,

בימי זיבה - טהורה.

לישנא אחרינא:

אמרי:

אמר רבי לוי:

אין הולד מטהר אלא ימים הראויין להיות בהן זבה גדולה.

מאי טעמא?

"דמה ימים רבים"¹⁸² (ויקרא טו, כה) כתיב.

אבא שאול משמיה דרב אמר:

אפילו ימים הראויין להיות בהן זבה קטנה.

מאי טעמא?

"ימי" ו"כל ימי" ה"ם כתיבי.

תנו:

"במה הוא קשויה?"

רבי מאיר אומר: אפילו ארבעים וחמשים יום.

קשיא לתרוייהו!

מי קתני טהורה בכולן?!

קשתה בימי נדה - נדה,

בימי זיבה - טהורה.

¹⁸² ואשה פי זוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה בימי נדתה תהיה טמאה הוא

65. לח, א

רס"י

יש מקשה. שהיא רואה :
ק"נ יום. רצופין :
ואין זבה עולה בהן. ולא שתהא
מקשה כל ק"נ יום :
כיצד ראתה ב' בלא עת. בלא עת
נדה הרי י"א ימים שלאחר נדתה
שהן ימי זיבה ואינה זבה עד
שתראה בהן ג' רצופין ואם
ראתה שנים בסופן כשתראה
למחר הוי פתח של נדותה ואינו
מצטרף לה לזיבה אלא תחלת
נדה הויא וכל שבעה תהיה נדה
הרי ט' ימים רצופין ושנים
שלאחר הנדה שהן מן י"א של
ימי זוב וכל כמה דלא חזיא ג'
בימי זיבה לא הויא זבה הרי י"א
רצופין וקשתה חמשים והיא
חולה ואמרינן לעיל בחולה
חמשים הרי ס"א וביום ס"א
ילדה נקבה ואפילו רואה כל
שמונים אינה זבה ואחד
ושמונים הוי תחילת נדה ואם
תראה ז' הרי מאה ומ"ח ושנים
שלאחר הנדה ותפסוק הרי
ראתה ק"נ רצופין ואינה זבה
אבל אם תראה יותר הויא זבה
דהווי להו ג' לאחר הנדה :
וחמשים שהולד מטהר. הנך
חמשים של קושי לפני
השמונים :
א"כ. דקחשבת שמונים של
נקבה :
יש מקשה לעולם. ואינה זבה
כגון טובלת ל"ד של נקבה
ומתעברת ולסוף שמונים שבעה
לנדה ושנים לאחר הנדה ומקשה
חמשים וחוזרת ומפלת נקבה וכן
לעולם :
אמר להן. ר"מ מאי דעתייכו
משום נפלים כדפרשינן :
אין קושי לנפלים. אין הנפל
מטהר קישויו ואנן בולד דאית
ליה קושי קמיירינן :
יש רואה. בלא קושי :
קמ"ל דאפשר לפתיחת הקבר
בלא דם. דאי לא אפשר הויא לה
זבה כשילדה אחר שנים שלאחר
הנדה דהווי ליה יום לידה שלישי
ואי הויא חזיא קודם לידה
בפתיחת הקבר הרי היא זבה
הואיל ובלא קושי ראתה :

תניא:

"היה רבי מאיר אומר:
יש מקשה מאה וחמשים יום - ואין זיבה עולה בהן.
כיצד?
שנים בלא עת,
ושבעה נדה,
ושנים של אחר הנדה,
וחמשים שהולד מטהר,
ושמונים של נקבה,
ושבעה נדה,
ושנים של אחר הנדה.
אמרו לו: אם כן יש מקשה כל ימיה ואין זיבה עולה בהן?
אמר להן: מאי דעתייכו משום נפלים? אין קושי לנפלים!"

תנו רבנן:

"יש רואה מאה יום - ואין זיבה עולה בהן.
כיצד?
שנים בלא עת,
ושבעה נדה,
ושנים של אחר הנדה,
ושמונים של נקבה,
ושבעה נדה,
ושנים של אחר הנדה."

מאי קא משמע לן?

לאפוקי ממאן דאמר: "אי אפשר לפתיחת הקבר בלא דם",
קא משמע לן דאפשר לפתיחת הקבר בלא דם.

66. לח, א-ב

רפ"י

"רבי יהודה אומר: דיה חדשה".

תניא:

"רבי יהודה אומר משום רבי טרפון:

דיה חדשה.

ויש בדבר להקל ולהחמיר.

ביצד?

קשתה שנים בסוף שמיני,

ואחד בתחלת תשיעי,

ואפילו בתחלת תשיעי ילדה - הרי זו יולדת בזוב.

אבל, קשתה יום אחד בסוף שמיני,

ושנים בתחלת תשיעי,

ואפילו בסוף תשיעי ילדה - אין זו יולדת בזוב".

אמר רב אדא בר אבהו:

שמע מינה:

קסבר רבי יהודה: שיפורא גרים.

איני?!

והא אמר שמואל:

אין אשה מתעברת ויולדת אלא: למאתים ושבעים ואחד יום,

או למאתים ושבעים ושנים יום,

או למאתים ושבעים ושלשה!

הוא דאמר פחסידים הראשונים.

דתניא:

"פחסידים הראשונים:

לא היו משמשין מטותיהן אלא ברביעי בשבת,

שלא יבואו נשותיהן לדי חלול שבת"

לח,ב

"ברביעי" ותו לא?!

אימא: מרביעי ואילך.

אמר מר זוטרא:

מאי טעמייהו פחסידים הראשונים?

דכתיב: **"ויתן ה' לה הריון"**¹⁸³ (רות ד, ג) - **"הריון"** בגימטריא מאתן ושבעים וחד הוון.

אמר מר זוטרא:

אפילו למאן דאמר יולדת לתשעה - אינה יולדת למקוטעים.

יולדת לשבעה - יולדת למקוטעים,

שנאמר: **"ויהי לתקפות הימים ותהר חנה ותלד בן"**¹⁸⁴ (שמואל א' א, כ),

מיעוט **"תקופות"** - שנים.

מיעוט **"ימים"** - שנים.

להקל ולהחמיר. פעמים שאינו מטהר כלום פעמים שהוא מטהר חדש ויום אחד:

הרי זו יולדת בזוב. הואיל ורוב זיבה בשמיני הואי שאין הולד מטהר שדין חד יומא בתר תרין והרי היא זבה:

ואפי' בסוף תשיעי ילדה. ואע"ג דתשיעי כולו בשופי חוץ משני ימים אין זו יולדת בזוב בלבד שלא תראה דם בימי השופי ולא אמרינן כיון דשופי סמוך ללידה נטמאנה בדם הקושי דקסבר ר' יהודה שיפורא גרים כלומר החדש של תשיעי גורמת לידת הולד דמכי עייל הוה זמן לידה הילכך כל הדמים שרואה בו בקושי אינו אלא מחמת הולד אע"ג דאיכא שופי בתריהו ואפי' בתחלת תשיעי הוי מחמת ולד דקסבר יולדת לט' יולדת למקוטעין:

שיפורא. שופר שתוקעין בו ב"ד בקדוש החדש:

או למאתים ושבעים ואחד. דהוון להו ט' חדשים שלמים של שלשים וביום ראשון של עשירי יולדת:

או לרע"ב. כלומר אם לא קלט הזרע יום ראשון קולט בשני ומיום קליטתו הוי התחלת העיבור:

או לרע"ג. שאם לא קלט בשני קולט בשלישי אבל אם לא קלט בשלישי שוב אינו קולט דקיי"ל דעד שלישי הוי ראוי להזריע מכאן ואילך מסריח במסכת שבת (דף פו.) בפולטת שכבת זרע ביום השלישי בפרק ר' עקיבא אלמא לא ילדה למקוטעין:

[הוא]. שמואל דאמר כחסידיים:

לידי חילול שבת. שלא תלד בשבת

ויצטרך לחלל עליה את השבת:

אלא מרביעי ואילך. אבל ליל שלישי וליל שני ומוצאי שבת לא דאי מתעברה למוצאי שבת שמא תלד לרע"ג דמטי בשבת ונמצא שבת מתחלל שניתן רשות לחללו מפני סכנת גופה והיכי דמי עשה מרע"ג ימים שבועים מאה ימים הוון שבועים שווין בר מתרי יומי וכן לקי ימים האחרים שני ימים הרי ארבע ימים עודפים על השבועים ועי' ימים כולן שוים וגי ימים תן על ד' העודפים הרי שבוע וכיון שהתחילו במוצאי שבת נמצאו כלים בשבת ואם נתעברה בשני דלמא ילדה לרע"ב דמטי בשבת ואם נתעברה בשלישי דלמא ילדה לרע"א דמטי בשבת אבל בדי אי ילדה לרע"א מטי בחד בשבא ואי לרע"ב מטי בתרי בשבא ואי לרע"ג מטי בתלתא בשבא אלמא כשמואל סבירי להו:

ברביעי ותו לא. כל שכן דאי מעברא בה' או בו' או בשבת דלא מטי יום לידה בשבת:

לתקופות הימים. כתיב:

מיעוט ימים שנים. דכל מקום שנאמר ימים ולא נאמר כמה תפוס המועט בידך ולא המרובה שאם אתה אומר ימים שלשה או ארבעה אני אומר עשרה או קי' כך שנו חכמים (סוכה דף ה:.) כל ששמועו מרובה ושמועו מועטת תפסת מרובה לא תפסת תפסת מועט תפסת הלכך כאן שנאמר ימים מכיון שנכנסו שני ימים בחדש שביעי ילדה:

¹⁸³ ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה ויבא אליה ויתן ה' לה הריון ותלד בן
¹⁸⁴ ויהי לתקפות הימים ותהר חנה ותלד בן ותקרא את שמו שמואל מי מה' שאלתיו

רס"י

.67. לח, ב

מכלל דזיבתה טהורה. ומהכא
גמרינן לעיל קושי בימי זיבה:

"רבי יוסי ורבי שמעון אומרים:
אין קושי יותר משתי שבתות".

אמר שמואל:

מאי טעמייהו דרבנן?

דכתיב: "וּטְמֵאָה שִׁבְעִים כְּנֻדְתָּה" ¹⁸⁵ (ויקרא יב, ה) -

"כְּנֻדְתָּה" - ולא כְּזִיבְתָּה,

מְפַלֵּל דְּזִיבְתָּה טְהוֹרָה.

וְכִמָּה? "שִׁבְעִים".

68. לח, ב

רפ"י

יש מקשה. שרואה כ"ה יום בין קושי ובין שופי:
שנים בלא עת זו' דנדה וב' לאחר נדה. בלא קושי:
וי"ד בקושי. לרבי יוסי ולר"ש והכא לא חשיב אלא קודם לידה ואי אפשר למקשה כ"ו יום שלא תהא זבה שהולד אינו מטהר אלא י"ד יום הסמוכים ללידה ופשו להו ג' בין נדות לקושי ובהנהו שלשה הויא זיבה:
בלא ולד. לקמן פריך משמע שאין שם ולד א"כ לאו קושי הוא ולמה לי כ"ו בתלתא לאחר הנדה סגי:

תנו רבנן:

"יש מקשה עשרים וחמשה יום - ואין זיבה עולה בהן.

ביצד?

שנים - בלא עת,

ושבעה - נדה,

ושנים - שלאחר נדה,

וארבעה עשר - שהולד מטהר,

ואי אפשר שתתקשה עשרים וששה יום, בלא ולד,

ולא תהא יולדת בזוב".

"בלא ולד" - בתלתא נמי סגי!

אמר רב ששת:

אימא: במקום שיש ולד.

אמר ליה רבא:

והא "בלא ולד" קתני!

אלא אמר רבא:

הכי קאמר:

אי אפשר שתתקשה עשרים וששה יום במקום שיש ולד, ולא תהא יולדת בזוב.

ובמקום שאין ולד, אלא נפל - בתלתא נמי הויא זבה.

מאי טעמא?

אין קושי לנפלים.

69. לח, ב

רפ"י

מתני'
המקשה בתוך שמונים של נקבה:
 שנתעברה בימי טוהר או שנשתתה ולד אחר חבירו ב' חדשים וחצי אחד נגמרה צורתו באמצע שביעי ואחד נגמרה צורתו לסוף תשיעי כמעשה דיהודה וחזקיה בני ר' חייא (לעיל דף כז.):

טהורין. דכל תוך מלאת הוי דם טוהר:
ורבי אליעזר מטמא. נדה דכיון דבקושי בא לאו דם טוהר הוא אלא מחמת ולד שבמעיה ומזיבה הוא דטהור אבל בימי נדה נדה:

שהחמיר בדם השופי. כגון שאר יולדת שרואה ג' בשופי וילדה הרי זו יולדת בזוב:

היקל בדם הקושי. לטהרה מזובה:

מקום שהיקל בדם השופי. לטהרה מכל טומאה כגון תוך מלאת:

אינו דין שנקל בדם הקושי. לטהרה מכל טומאה ואפי' מנדות:

דיו לבא מן הדין. כגון קושי של תוך מלאת שאתם למדין מקושי דעלמא:

להיות כנדון. כקושי דעלמא:

גמ'
תשב. על דמי טהרה:
עד שיצא הולד. יצא הולד טמאה לידה:

הרי אנו משיבין אותך לשון אחר. שלא נלמד קושי שלאחר מקושי שלפני כדאמרין לעיל מקום שהיקל בקושי שלפני הולד אינו דין שנקל בקושי שלאחריו דהכא הוא דאיכא למימר דיו לקושי שלאחריו להיות כקושי שלפניו שהרי ממנו אנו למדים אלא הכי גמרינן מקום שהיקל בשופי שלאחריו אינו דין שנקל בקושי שעמו שעם השופי דהשתא יליף קושי של אחריו דטהור לגמרי וליכא למימר ממה היקל מטומאת זיבה כדקאמר:

דיו לבא מן הדין. שהרי ק"ו אינו נידון אלא מכח קושי שלפניו כדקתני ומה במקום שהחמיר בשופי שלפני הולד היקל בקושי שעמו:
זכינהו. תשובה נצחת יכול להשיבן:

אימא בימי נדה נדה. לר"א פריד כיון דאית ליה דיו לודי מיהא דבימי זיבה טהורה כקושי שלפניו כגון ראתה בקושי שבעה ימים ראשונים תהא טמאה ואם ראתה יותר יהא הדם טהור ותטבול לאחר שבעה ראשונים של קושי:

ישיבה אחת לכולן. או כולן טהורין או כולן טמאין:

מתניתין

המקשה בתוך שמונים של נקבה:
כל דמים שהיא רואה - טהורין,
עד שיצא הולד.

ורבי אליעזר מטמא.

אמרו לו רבי אליעזר:

ומה במקום שהחמיר בדם השופי היקל בדם הקושי,
מקום שהיקל בדם השופי - אינו דין שנקל בדם הקושי?
אמר להם:

דיו לבא מן הדין להיות כנדון.

ממה היקל עליה? מטומאת זיבה,

אבל טמאה טומאת נדה.

גמרא

תנו רבנן:

"תשב"י¹⁸⁶ (ויקרא יב, ה) - לרבות המקשה בתוך שמונים של נקבה,

שכל דמים שהיא רואה - טהורין,

עד שיצא הולד.

ורבי אליעזר מטמא.

אמרו לו רבי אליעזר:

ומה במקום שהחמיר - בשופי שלפני הולד, היקל - בשופי שלאחר הולד.
מקום שהיקל בקושי שלפני הולד - אינו דין שנקל בקושי שלאחר הולד?
אמר להם:

דיו לבא מן הדין להיות כנדון.

ממה היקל עליה? מטומאת זיבה, אבל מטמאה טומאת נדה.

אמרו לו:

הרי אנו משיבין לך לשון אחר:

ומה במקום שהחמיר - בשופי שלפני הולד, היקל - בקושי שעמו.

מקום שהיקל בשופי שלאחר הולד - אינו דין שנקל בקושי שעמו?

אמר להם:

אפילו אתם משיבין כל היום כולו - דיו לבא מן הדין להיות כנדון.

ממה היקל עליה? מטומאת זיבה, אבל מטמאה טומאת נדה."

אמר רבא:

בהא זכינהו רבי אליעזר לרבנן:

לאו אמריתו "דמיה" ¹⁸⁷ (ויקרא טו, כה): "דמיה" - מחמת עצמה ולא מחמת וולד,

הכי נמי "וטהרה ממקור דמיה" ¹⁸⁸ (ויקרא יב, ז) "דמיה" - מחמת עצמה ולא מחמת וולד!

אימא: בימי נדה - נדה, בימי זיבה - טהורה!

אמר קרא: "תשב"י" - ישיבה אחת לכולן.

¹⁸⁶ ואם נקבה תלד וטמאה שבועים כגדלתה וששים יום וששת ימים תשב על דמי טהרה

¹⁸⁷ ואשה פי זוב זוב דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי תזוב על נדתה כל ימי זוב טמאתה בימי נדתה תהיה טמאה הוא

¹⁸⁸ והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקור דמיה זאת תורת הילדת לומר או לנקבה

70. לח, ב - לט, ב

רס"י

מתניתין

כל אחד עשר יום - בחזקת טהרה.

לט, א

ישבה לה ולא בדקה - שגגה,

נאנסה,

הזידה ולא בדקה - טהורה.

הגיע שעת וסתה, ולא בדקה - הרי זו טמאה.

רבי מאיר אומר:

אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה - הרי זו טהורה,

מפני שחרדה מסלקת את הדמים.

אבל ימי הזב,

והזבה,

ושומרת יום בנגד יום - הרי אלו בחזקת טומאה.

גמרא

למאי הלכתא?

אמר רב יהודה:

לומר שאינה צריכה בדיקה.

והא מדקתני סיפא: "ישבה ולא בדקה" - מכלל דלכתחלה בעיא בדיקה!

סיפא אתאן לימי נדה,

והכי קאמר: כל אחד עשר בחזקת טהרה - ולא בעיא בדיקה,

אבל בימי נדתה - בעיא בדיקה.

ישבה ולא בדקה שגגה נאנסה הזידה ולא בדקה - טהורה.

רב חסדא אמר:

לא צריכא אלא לרבי מאיר, דאמר: "אשה שאין לה וסת אסורה לשמש",

הני מילי בימי נדתה,

אבל בימי זיבתה - בחזקת טהרה קיימא.

אי הכי,

אמאי אמר רבי מאיר: "יוציא ולא יחזיר עולמית!"

דלמא אתיא לקלקולא בימי נדה.

הא מדקתני סיפא:

"הגיע שעת וסתה ולא בדקה" מכלל דבאשה שיש לה וסת עסקינו!

חסורי מחסרא והכי קתני:

"כל אחד עשר בחזקת טהרה ושריא לבעלה.

ובימי נדה אסורה.

במה דברים אמורים: באשה שאין לה וסת,

אבל יש לה וסת - מותרת,

וצריכה בדיקה.

ישבה ולא בדקה, שגגה,

נאנסה,

הזידה ולא בדקה - טהורה.

הגיע שעת וסתה ולא בדקה - טמאה."

הא מדסיפא רבי מאיר, רישא לאו רבי מאיר!

מתני'
 כל אחד עשר יום. אחר הנדות
 אשה עומדת בחזקת טהרה
 ובגמרא מפרש למאי הלכתא:
 ישבה לה ולא בדקה. אכל נשים
 קאי ולא לעיל מהדר:
 טמאה. דאורח בזמנו בא:
 במחבא. מחמת ליסטין או
 כרכום:
 ימי הזב. ימי ספירו:
 ושומרת יום. כיון שנפתח
 מעיינה וראתה היום אע"ג
 דבתוך י"א היא הויא למחר
 בחזקת טמאה:

גמ'
 לומר שאינה צריכה בדיקה.
 שחרית וערבית ומשעברו צריכה
 לבדוק כדאיתא בפ"ק (לעיל דף
 יא.):
 והא מדקתני סיפא ישבה.
 דמשמע דיעבד מכלל כ"ו והאי
 דפריך כן דס"ד דהאי ישבה
 אתוך י"א קאי:
 לימי נדה. לימים שראויין לנדה
 כגון אחר י"א שבין נדה לנדה:
 בחזקת טהרה. שנסתלקו דמיה
 בנדוטה ויצאו:
 בימי נדה. לאחר שעברו י"א
 וראויים לבא ימי נדה:
 בעיא בדיקה. לכתחלה אבל
 ישבה ולא בדקה דיעבד טהורה
 ואם הגיע וסת הקבוע לה ולא
 בדקה ההיא ודאי טמאה:
 לא נצרכא. הא דקתני כל י"א
 בחזקת טהרה אלא לר"מ בסוף
 פרק ראשון בגמרא:
 אמאי יוציא. תשמש כל י"א:
 דלמא אתיא לקלקולא בימי
 נדה. בימים הראויים לנדה
 אסורה לשמש שמא תקלקלו:

רַש"י

רבא אמר. מתניי דקתני כל י"א בחזקת טהרה: **לומר.** שאם תראה בהם אינה מטמאה מעת לעת לפי שמסולקין דמיה: **הנדה.** כלומר אשה שרואה דם מטמאה מעת לעת בראיית תחלת נדותה: **והזבה ושומרת יום.** כלומר והרואה בתוך י"א בין שרואה ג' ימים דהויא זבה בין שרואה יום אחד דהויא שומרת יום מטמא מעת לעת בראייה ראשונה: **היולדת.** שיצא דם בפתיחת הקבר מטמאה מעת לעת בראייה ראשונה: **חייא בר רב הונא.** פ"י אמתניי מהדר: **בתוך ימי זיבתה.** כגון ראתה ג' פעמים מט"ו לט"ו אין זה וסת לענין דיה שעתה או לענין שאם לא בדקה תהיה טמאה דמט"ו לט"ו הווי ימי זיבה וכן כל הימים מששלמו ז' ימי נדות עד י"ח דשלמי ימי זיבה בהדי נדות: **לא שמייע לי הא שמעתתא.** דרב יוסף תלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל וחלה רב יוסף ונעקר תלמודו וכשהיה שומע מימרא דרב ושמואל ואינו נזכר לאותה שמועה מתמיה ולא תלמידו של רב יהודה אני ולא אמר לי שמועה זו ואב"י תלמידו מזכירו (נדריס דף מא.): **את אמרת ניהלן.** קודם חולייך: **ה"ג ואהא אמרת ניהלן.** על משנה זו אמרת לנו משמיה דאין אשה קובעת לה וסת בימי זיבה: **למודה.** רגילה: **יום ט"ו.** לקמן מפרש ליום ט"ו לטבילתה: **ושינתה לה וסת.** ליום כ' פעם אחת: **זה וזה אסורין.** אין צ"ל ט"ו שעבר שאסור שהרי כל היום המתינה שמא תראה דקיי"ל דחייב אדם לפרוש מאשתו סמוך לוסתה ואין צ"ל יום כ' שראתה בו שהרי נדה היא אלא ה"ק כשיחזור ויגיע ט"ו אסורה לשמש שהרי יום וסתה הוא ועדיין לא דילגתו אלא פעם אחת ואין וסת נעקר בפחות מגי' וכשיגיע יום כ' לראייה של כ' אסורה לשמש שמא תקבע וסת מכ' לכ' שהרי שינתה פעם אחת ליום כ' וכן פעמים ליום כ' זה וזה אסורין יום ט"ו ויום כ' הבא אבל ג' פעמים ליום כ' הותר יום ט"ו ונאסר יום כ': **לא שנו.** דליום ט"ו הוי וסת קבוע דליבעי תלתא זימני למיעקריה: **אלא שהיתה רגילה לראות יום ט"ו לטבילתה.** לסוף ז' ימי נדה ורואה ליום ט"ו שהוא יום כ"ב לראייתה דכבר שלמו ימי זוב לסוף י"ח והרי ד' ימים שהגיעו ימים שראויה להיות בהם נדה: **מקבע לא קבעה.** בתוך ימי זיבה דתבעי ג' זימני למיעקריה דבחדא זימנא הוא דעקר לה ואם ישבה ולא בדקה טהורה: **מיחש מהו דניחוש לה.** אם היתה רגילה מט"ו לט"ו דהיינו תוך ימי זוב מי בעיא למיחש ולא תשמש ליום ט"ו קודם ראייה שמא תראה: **ואמר רב יהודה.** דהאי ט"ו היינו לטבילה שהוא כ"ב לראייתה ושינתה לכ"ז וקתני דכי מט"ו יום כ"ב אסורה לשמש וקס"ד דהאי כ"ב לאו לראיית הדילוג קאמר אלא כ"ב לאותו יום שהיתה ראויה לראות בו ודילגתו דהוי יום י"ז לראייתה ובתוך ימי זיבה היא לראיית כ"ז:

כולה רבי מאיר היא, והכי קאמר: אם לא היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה - טמאה, שרבי מאיר אומר: אם היתה במחבא והגיע שעת וסתה ולא בדקה טהורה, שחרדה מסלקת את הדמים.

רבא אמר:
לומר שאינה מטמאה מעת לעת.

מיתבי:
"הנדה,
והזבה,
והשומרת יום בנגד יום,
והיולדת,
בזול - מטמאות מעת לעת!"

תיובתא!

רב הונא פר חייא אמר שמואל:
לומר שאינה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה.

אמר רב יוסף:
לא שמייע לי הא שמעתתא.

אמר ליה אב"י:
את אמרת ניהלן,

ואהא אמרת לן: "היתה למודה להיות רואה יום חמשה עשר¹⁸⁹ ושינתה ליום עשרים - זה וזה אסורין לשמש. שינתה פעמים ליום עשרים - זה וזה אסורין" (נדה סג.).

ואמרת לן עלה:
אמר רב יהודה אמר שמואל:
לא שנו אלא: חמשה עשר לטבילתה, שהן עשרים ושנים לראייתה, דהתם בימי נדתה קאי לה. אבל חמשה עשר לראייתה, דבימי זיבתה קאי - לא קבעה.

אמר רב פפא:
אמריתא¹⁹⁰ לשמענתא קמיה רב יהודה מדסקרתא. מקבע - לא קבעה, מיחש - מהו דניחוש לה?

אישתיק,
ולא אמר ליה ולא מידי.

אמר רב פפא:
נחזי אגן,
"היתה למודה להיות רואה:
ליום חמשה עשר, ושינתה ליום עשרים - זה וזה אסורין" (נדה סג.).

ואמר רב יהודה אמר שמואל:
לא שנו אלא חמשה עשר לטבילתה, שהן עשרים ושנים לראייתה, ושינתה ליום עשרים ושבעה,

לטב,

¹⁸⁹ גירסת וינלנא: (יום)
¹⁹⁰ אמריתה?

רש"י

דכי הדרי ואתו עשרין ותרתין - קיימא לה בתוך ימי זיבתה.
וקתני: "זה וזה - אסורין" - אלמא: דחיישינן לה.

וקסבר רב פפא:

עשרין ותרתין מעשרין ותרתין מנינן,
נדה ופתחה - מעשרין ושבעה מנינן.

אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא:
ממאי?

דלמא: עשרין ותרתין נמי מעשרין ושבעה מנינן,
דכי הדרי ואתו עשרין ותרתין, קיימא לה בתוך ימי נדותה.
והכי נמי מסתברא, דאי לא תימא הכי,
האי תרנגולתא: דרמיא יומא וכבשה יומא,
ורמיא יומא וכבשה יומא,
וכבשה תרי יומי ורמיא חד יומא,
פי הדרה, נקטה פדלקמיה נקטה? או כדמעיקרא נקטה?
על כרחך פדלקמיה נקטה.

אמר ליה רב פפא:

אלא הא דאמר ריש לקיש:
אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה,
ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה.

ורבי יוחנן אמר:

אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה.

היכי דמי?

לאו כגון דחזאי ריש ירחא ורחא ורחא בירחא,
וריש ירחא ורחא בירחא.

והשתא חזאי בחמשא בירחא, ובריש ירחא לא חזאי,
וקאמר: "אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה" - אלמא: מריש ירחא מנינא.

אמר ליה:

לא!

הכי אמר רבי יוחנן:

כגון דחזאי ריש ירחא,

וריש ירחא,

ועשרין ורחא בירחא,

וריש ירחא.

דאמרין: דמי יתירי הוא דאתוספו בה.

וכו פי אתא רבין וכל נחזתי ימא אמרוה פרב הונא בריה דרב יהושע.

הדרן עלך בנות כותים

פתחה. קרי חשבון הנדה לימי הנדה וזוב:
ממאי. דהאי יום כ"ב דאסרינן ליה מנינן מיום
כ"ב שהיתה ראויה לראות כשדילגה דמטי ליה
בימי זיבה לחשבון ראייה שראתה בכ"ז:
דלמא. האי יום כ"ב דאסרינן עלה מנינן מיום
ראייתה שכבר שלמו ימי זוב כי הדרי אתו הנך
כ"ב וקיימא לה ד' ימים בימים הראוים
לנדות:

והכי מסתברא. דהא משום דחיישינן שמא
תחזור לקדמותה לראות מכ"ב לכ"ב אסרינן
לה דהשתא הוי כ"ב לראייה אבל ליום כ"ב
לחשבון יום שהיתה ראויה לראות לא מצי
אסרינן משום הא חששא דאפי' חוזרת
לקדמותה לא תראה היום שהוא י"ז לראייתה
דההיא לא היתה למודה לראות אלא לכ"ב
לראייה ואי משום שהוא כ"ב ליום הראוי לה
אין זה דרך החוזרת לוסתה לקצר ימי טהרתה
ולמהר ימי ראייתה כדי שיבא לפי חשבון של
תחלה אלא חוזרת וקובעת כ"ב ליום שראתה:
דאלת"ה האי תרנגולתא דרמיא יומא וכבשה
יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי
יומי ורמיא יומא כי הדרה נקטה כדלקמן
נקטה כו'. כלומר תרנגולת הרגילה להטיל
ביצה היום ולעמוד למחר ולהטיל יום ג'
ולעמוד יום ד' ושינתה וסתה ועמדה מלדת יום
ה' עם יום ד' דהוה להו תרי יומי ורמיא יום
ששי כי הדרה נקטה אם היא חוזרת למנהגה
להטיל יום ולעמוד יום:

כדלקמיה נקטה. מעכשיו היא חוזרת למנות
כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ו' שהטילה
ומטלת יום שמיני:

או כדמעיקרא נקטה. לפי חשבון שהיתה
ראויה להטיל מתחלה שהיתה ראויה לילד בה'
ולעמוד בו' ולהטיל בז' ולעמוד בח' השתא
מטילה יום ז' עם ו' כנגד ב' ימים שעמדה כדי
שתעמוד ביום ח' כפי שהיתה ראויה לחשבון
הראשון:

על כרחך כדלקמיה נקטה. והא אשה נמי
כשחוזרת לוסתה לראות ליום כ"ב לאו לפי
חשבון הראשון אלא ליום כ"ב לראייתה הלכך
האי יומא הוא דאסרינן: אי"ל רב פפא אלא הא
דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי
נדותה. בימים שהיא נדה כדבעינן לפרושי
מילתא דרבי יוחנן דחזאי ריש ירחא וה'
בירחא וריש ירחא וה' בירחא והשתא חזאי
בה' בירחא דהוה להו ג' זימני בה' בירחא
ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש לריש לקיש
לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה' בירחא
הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הויה מריש
ירחא ופעם ג' הוה ימי נדה לפי חשבון הראוי
שהיתה ראויה לראות ריש ירחא ומדקרי
לפעם ג' תוך ימי נדה אלמא לפי חשבון הראוי
מנינן:

אי"ל לא אלא הכי אי"ר יוחנן. כגון דחזאי תרי
זימני בריש ירחא ופעם שלישית בכ"ה ורביעית
בר"ח דה"ל הך ראייתה בתרייתא שהיא
שלישית לראייה של ר"ח בתוך ימי נדותה
ממש שהיא נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי להו
תוך ימי נדותה דהא נדה היא וטעמא מאי הוי
קביעות הא אורחה בהכי שנפתח מעיינה
משום דאמר הך ראייה דראש חדש ראיית
וסתה היא והיום זמנה והאי דאקדים וחזאי
בכ"ה דמים יתירי איתוספו בה:

אמרוה. להא דרבי יוחנן:

כרב הונא. וכדמתרצינן:

וקתני אסורה. דכי הדר אתו כ"ב לחשבון יום
שהיתה ראויה לראות בו כשדילגה בה קיימא
לה בימי זיבה לחשבון ראייתה כדפרישית
וקסבר רב פפא יום עשרין ותרתין דאסרינן
עלה מיום כ"ב מנינן כלומר לאו כ"ב לראיית
דילוגה שהיה בכ"ז אלא כ"ב מיום שהיתה
ראויה לראות לימודה ומדקרי להו רב פפא ימי
זיבה קסבר נדה ופתחה ימי נדותה וזובה
מעשרין וז' מנינן דהיינו מיום ראיית דילוגה
ומיום ראיית כ"ז עד השתא לא הוה (לה) י"ז
דאי ליום שראויה לראות כשדילגה מנינן ימי
נדות וזוב לא הוה קרי להו ימי זובה דהא חלפו
להו כ"ב מהווא יומא: